

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.

Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

Zaproszenie do przedpłaty.

Za sierpień w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Na Gazetę z Przewodnikiem w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 25 lipca.

Ze wszystkich prowincyj monarchii nadchodzą bardzo pomyślne wiadomości o tegorocznych zbiorach. Urodzaj prześcignął oczekiwania w wielu stronach, a odpowiedział im z małymi wyjątkami prawie wszędzie. W epoce ekonomicznych przesilen finansowych, jaką jest niezawodnie chwila obecna w całej Europie, żniwo stanowi niezawodnie wypadek polityczny w całym tego słowa znaczeniu. Pomyślne zbiory w prowincjach monarchii austriacko-węgierskiej zasługują na tę nazwę więcej niż gdziekolwiek, choćby tylko dlatego, że właśnie teraz wewnętrzna harmonia między obiema połowami państwa zakłóconą została kwestyami zostającymi w najściślejszym związku z mniejszym lub większym dochodem skarbow państwowych. Słusznie zauważała *Presse*, że gdyby w ubiegłym roku zbiory odpowiedziały były oczekiwaniom w taki sposób, jak obecnie, sprawa ugodowa inaczej by się dziś przedstawiała. Wiadomo przecież, co głównie przyczyniło się do takiego spotęgowania pretensyj węgierskich, że na ich sprowadzenie do słusznej miary w drodze rokowań upłynął rok cały. Mimo wszelkich zastrzeżeń, Węgrzy nie uwolnią się od od zarzutu, że w sprawie ugodowej szukają a przynajmniej szukali dotąd środków do podźwignięcia się z prze-

silenia, w które wtrąciło ich w pierwszym rządzie chybione gospodarstwo ubiegłego dziesięciolecia, a w drugim rządzie i to tylko częściowo elementarne kleski.

Cały Wschód przedstawia teraz obraz niewymownej nędzy, której końca przewidzieć nie można, której wzrost nie daje się powstrzymać. O Czarnogórze żyjącej formalnie z miłosierdzia Rosyji, której za to wysługuje się jak może, nie ma już co mówić. Długie lata upłynęły, zanim zatrą się skutki ostatnich walk z Sulejmanem baszą, który pozbawił Czarnogórę tyśiąca rąk robotnych. Rumunia nadrabia miną i wyobraża sobie, że wzbogaca ogromnie dzieje nowoczesnych wojen temi wątpliwymi kanonadami nad Dunajem, z których śmieją się nawet obszczeni do koła Turcy. W wygodniejszy sposób jak Rumunia w tej chwili nikt nie prowadził wojny od stworzenia świata. Jeżeli kiedyś w jakiej wojnie zdarzy się, że armia nie będzie miała przed sobą żadnego nieprzyjaciela i dla zabicia nudów strzelać jej każą w powietrze, to dopiero o tej armii można będzie powiedzieć że jest szczęśliwszą od rumuńskiej. Złośliwe języki mówią, że Rumuni tylko wtedy nie są stroną pokonaną, jeżeli jak w obecnej wojnie milowe przestrzenie dzielą ich od nieprzyjaciela, ale mimo to nie da się zaprzeczyć, że także i Rumunię wstrzymują od większej ruchliwości stosunki podobne do czarnogórskich. Jak tu prowadzić wojnę, jeżeli kraj wyspany przez krociową armię rossyjską coraz więcej uczuwać zaczyna niebezpieczeństwo głodu. Armia rumuńska podobno już dzisiaj tylko z pamięci potrafiłaby opisać, jak wygląda gotówka rumuńska, bo zachodzi silne podejrzenie, że rząd nie wypłaca żołdu. Pozostaje jeszcze Serbia, na pozór najmniej dotknięta kłeskami wojny, bo pan Risticz za wszystkich nadrabia miną i mimo nie-

pochlebnych słów cara o waleczności armii w zeszłorocznej kampanii, odgraża się okropnie zwłaszcza wtedy, gdy ma pewność, że nikt tych groźb nie słyszy. Ale w rzeczywistości Serbia znajduje się w gorszym położeniu niż Czarnogóra i Rumunia a to z tego powodu, że grozi jej jeżeli nie teraz to w najbliższej przyszłości rewolucja z dążnością do zmiany dynastji. Szorstkie i gwałtowne wystąpienie Risticza przeciw opozycji jedna ks. Karageorgewiczowi i ks. Nikicie nowych zwolenników a ponieważ opozycya okazała wielką żywotność przy obecnych wyborach uzupełniających, więc ks. Milan obawiać się może niemiłych niespodzianek przy najbliższych wyborach ogólnych. Nasuwa się podejrzenie, czy przebiegły Risticz nie pragnie w ten sposób wytworzyć sytuacji przymusowej i pod tym pretekstem wnieść Serbji w akcję wojenną? Dodajmy do tego wszystkiego w najwyższym stopniu ponury widok na samym teatrze wojny a będziemy mieli obraz, jakiego dotąd Wschód nigdy nie przedstawiał. Co wytworzy się z tego chaosu, czy Rosyja jest dość silną, ażeby sama wprowadziła porządek, czy rossyjska polityka na prawdę myśli tylko o takim porządku bez celów samolubnych, czy przeciwnie myśli kiedyś z tego chaosu ciągnąć zyski polityczne? Wobec tych pytań nie razi wiadomość przedwczorajsza, że mocarstwa a mianowicie Anglia i Austria może już niezadługo będą zniewolone zażądać od Rosyji rękojmii, że rozwiąże kwestyę wschodnią tak, jak zawsze przyrzekała. Rosyji nie powinno takie żądanie ani drażnić ani dziwić. Wszakże sama tak usilnie wymagała od Turcyi rękojmii bardzo trudnych, chociaż wiedziała, że w tem żądaniu tkwi zarzewie wojny.

Restytucya Midhata baszy jest ciągle pobożnym życzeniem. Zrozpaczeni przyjaciele Turcyi zobojętnieli

już trochę na tę restytucyę i pytają, co może pomódz Midhat basza w tej chwili, skoro jest tylko znakomitym mężem stanu a nie znakomitym wodzem? Ależ na zwrot ku dobremu nigdy nie jest późno, a że powrót Midhata byłby takim zwrotem, to wyczytać można między wierszami z artykułów prasy nieprzyjateľnej Turcyi i zyczącej jej jaknajrychlejszego zgonu. Dopóki armia turecka nie została pobita w walnej bitwie, dotąd powołanie Midhata baszy byłoby wypadkiem wielkiej wagi nie tylko dla polityki tureckiej lecz nawet dla losów kampanji. Nie ulega wątpliwości, że postać Midhata baszy na posadzie W. Wezyra odświeżyłaby otuchę w całym państwie a otucha jest w tej chwili potrzebniejszą dla Turcyi niż kiedykolwiek. Zresztą wielki mąż stanu ma spełnić właśnie podczas wojny ogromnie ważne zadanie. Jeżeli bowiem armia została pobita, to rozumna polityka może jeszcze złagodzić niejedną smutną konsekwencję przegranej kampanji, a niemniej ważnym jest zadanie polityki w chwili, gdyby wypadło wysnuć i wyzyskać wszelkie konsekwencje wygranej bitwy lub kampanji. Są to dwie ostateczne ewentualności oparte na przypuszczeniu, że wojna wschodnia nie ulegnie zmianie ani co do rozmiarów ani co do celów swoich. A jeżeli stanie się inaczej, jeżeli przyszłość najbliższa przyniesie nam tyle niespodzianek dyplomatycznych ile przyniosła ich dotąd z pola walki? Wśród różnych następstw wojenno-dyplomatycznych Midhat basza dziś powołany wprost na posadę W. Wezyra odegrałby rolę niezmiernie ważną i tak piękną, że zazdrościliby mu jej współcześni mężowie stanu Zachodu. Głosy nieprzyjaciół Turcyi o powrocie Midhata baszy snać przypuszczają możliwość takiego zwrotu, skoro samo nazwisko tego męża stanu drażni ich tak bardzo. Gdyby sułtan Abdul Hamid znał te głosy, może nie wahałby

LISTY PARYZKIE

X.

Dawne wspomnienie. Dziwak jakich... nie mało. Sposób obiadowania zbytkownie bez kosztu. Moc imaginacyi. Przyjemność umiarkowanego klimatu, w mieście i na wsi. Powaby wiejskiej wycieczki. Obrazy sielankowe współczesne. Brak nowości w teatrach. Laferriere. Telefon i elektroskop. Czy jeden szarlatan, czy i drugi?

(Dokończenie.)

Pędząc w wagonie, którego wszystkie szyby były spuszczone, co nawet nie wywołało żadnej protestacyi osób zwykle obawiających się najmniejszego przewiewu powietrza, zacząłem wierzyć, że chłód istnieje jeszcze na świecie i byłbym może nie pomyślał o szukaniu go po za obrębem kolei żelaznej, ale pociąg ten zatrzymał się nareszcie, i musiałem wysiąść za swoim przewodnikiem; a nim miałem czas zapomnieć o przyjemnym wrażeniu lotnej parowej lokomoty, znalazłem się przed jakimś niepozornym budynkiem z drzewa i gliny, pokrytym słomą i trzciną, nad którego drzwiami wypisane było wielkimi literami: *Chalet*. Była to niby oberża, w tej niby wiosce.

— *O rus!* — wykrzyknął mój kolega, który ze szkół jeszcze zapamiętał, że tak się nazywa wieś po łacinie, a twarz jego zarumieniła się, nie wiem czy z radości czy z goryczy. Bo słońce, nie poprzestając na tem, że „dla całej ziemi świeci”, posuwa swoją bezstronność dalej jeszcze, i równie pali gorące-

mi promieniami na wsi jak w mieście. I wieś do której przybyliśmy a w niej szwajcarski szalet, niczem się nie różniły od paryskiego ognistego pieca. Przed zachodem ani podobna pomyśleć o przechadze, bo nawet drzewa w miejscu, które tutejsi mieszkańcy nazywają lasem, nie przedstawiają takiej ofiowości liści, żółtkłych pierwszej nim się zazieniliły, żeby ochronić ziemię od ognistych strzał Feba.

Przewodnik mój, wierny swej roli wielbiciela wiejskiej prostoty, wmawia przede wszystkim we mnie, że niezgrabna, z nieheblowanej deski zrobiona i chwiejąca się na czterech nierównych nogach ławka, przy równie bezpretensyj zbudowanym surrogacie stołu, przedstawia daleko wyższy wdzięk pięknej natury, niż miękkie sofy i złoczone stoliki w paryskich kawiarniach, nie zapominając w dodatku o glinianej podłodze, na której nie ma niebezpieczeństwa poślizgnięcia się tak jak na woskowanej posadzce. Z trudnością oddychając w ciężkiej atmosferze wiejskiej izby, nie mam siły odpierać jego argumentów, a świeżem doświadczeniem nauczone, że napróżno uciekałbym się do pomocy wyobraźni, czując dotkliwie pragnienie, proszę o szklankę wody. Przyznoszą mi po chwili jakiś płyn bardzo podejrzanej przezroczystości, i gdy z niedowierzaniem wyciągam ku niemu rękę, dziewczyna trzymająca szklankę objaśnia mnie, że to jest deszczówka zbierana w beczkę pod rynną, bo do studni trzebaby biedz o jakie pół mili, a że już od tygodnia przeszło deszcz nie padał... Nie daję jej dokończyć i zapytuję czy nie możnaby dostać lodu? Na to pytanie wiejska Hebe spogląda na mnie wzrokiem podziwienia i wykrzyknąłszy nieco z szerokie usta, co miało zastą-

pić uśmiech, odpowiada, że przecie jeszcze daleko do zimy, zładzeby zatem można wziąć lodu!

Nie usiłując odgadnąć, czy to żart czy naiwna prostota, natężam wszystkie władze umysłowe ku wynalezieniu jakiegokolwiek środka ratunku przeciw coraz bardziej dokuczajemu upałowi i pragnieniu, i jakiś liścieciwy geniusz podszeptuje mi w ucho: wiśnie, truskawki, porzeczki... Ucieszony tak świetnym pomysłem, powtarzam głośno te orzeźwiający wyrazy, i w odpowiedzi dowiaduję się, że Błaziej nie wrócił jeszcze z Paryża, ale choćby i wrócił, to pewno w zamian za zaniezione tam owoce przyniesie garść franków i centymów, bo w mieście to tacy łakomi na owoce, że wszystko w lot rozerwą co tylko im zanieś. Po najściślejszem śledztwie okazało się, że w owym niby szwajcarskim szałasie prócz przeszłorocznej szablastergo grochu i kwaśnego wina z Argentenu, niczego dostać nie można.

Nadszedł nareszcie wieczór, bo na szczęście, na tym Bożym świecie wszystko ma swój koniec; słońce zaszło, i mój przyjaciel zaproponował mi przechadzkę chłodną, świeżą, przyjemniejszą niż to wszystko, cobyśmy mogli znaleźć w okręgu milowym Paryża. Pomógł znaleźć w okręgu milowym, pełnej szliżmy zatem najpróżd po nierównej, pełnej wybojów drodze, potykając się to o kamień to o wydrążoną w czasie odwilży głęboką koleję, za każdym krokiem wnosząc z pod nogi tumany kurzu. Przebywszy te wstępne przyjemności, dostajemy się nakoniec na łąkę posianą różnobarwnymi kwiatkami, która według stereotypowego wyrażenia poetów, rozciąga się pod nogami jak wspaniały zielony kobierzec. Ale ten kobierzec tem się różni od miejskich dywanów, że co krok oset

albo jałowiec czepia się ubrania albo je rozdziera, a po nad niemi, w wysokości twarzy, unoszą się chmury brzęczących i krwi chciwych komarów, po niejakiem zaś czasie zapewne dla oczyszczenia obwiału z kurzu, łąka skrapia je obfitą rosą. Aby odwrócić moją uwagę od tych przyjemności, bez których byłbym się chętnie obszedł, mój przyjaciel wdraja się w rozmowę z poczciwymi wieśniakami, zajętymi, chociaż to niedziela, pracą z grabiami i kosą. Upadają oni pod znójem tej pracy, bo wilgotna wiosna obdarzyła ich niesłychaną obfitością siana. Mają go tyle, że nie wiedzą gdzie go podzić. Ale ponieważ trzeba było sprzątać co najprędzej, więc najmnie wymagali większej niż zwykle zapłaty, a skutkiem wielkiej obfitości ceny siana już się zniżyły na targach. Zbytnią obfitości plonu to zguba dla nas, powtarzają teocześni Melebeje, Palemony i Menalki, dodając tylko należy, że jeżeli na przyszły rok okaże się mniej siana, to znowu tak samo skarży się będą.

Daleki ale piskliwy świst lokomotywy przerwał moje dumania nad różnicą między sielankami Wirgiliusza a rzeczywistością o parę mil od Paryża, i przyznam się, że dopiero ocenilem wartość wszystkich „przyjemności” tej wiejskiej wycieczki, kiedy zasiadłszy w wagonie poczułem, że każda sekunda zbliża mię do Paryża, gdzie nareszcie spotkam się z karafką zamrożonej wody albo syfonem gazowej limoniady.

Dla świętej spokojności, bo i na cóż przydałaby się sprzeczka mogąca bardziej rozgrzać jeszcze i tak już parującą krew, podziękowałem mojemu koleźce za przyjemność jaką mi sprawił dzisiejszą wycieczką, w my-

się tak długo zrobić krok, który dziś lub jutro zrobić musi dobrowolnie lub pod groźbą rewolucyjną wzbudzonych umysłów ludności.

Kilka dat z ostatniego okresu sesji Rady państwa.

Wiedeń, 23 lipca.

I.

** Podczas wakacyj parlamentarnych gdy znów skończył się jeden okres ósmej sesji Rady państwa, nie od rzeczy będzie dać pogląd na czynność jej, pogląd częścią tylko ciekawy, częścią i pouczający, acz zawarty w suchych danych.

Okres ten trwał od dnia 19 października r. 1876 do dnia 10 lipca r. b., w którym to czasie Izba poselska odbyła posiedzeń siedmudziesiąt i sześć. Izba wyższa zaś dwa-nasć.

Rzecz naszą zaczynamy od wyliczenia przemówień, w czem ograniczamy się na przemówieniach członków rządu, komisarzy rządowych i członków polskiego Koła poselskiego, wyliczanie bowiem wszystkich przemówień zaprowadziłoby nas nieco za daleko.

W Izbie wyższej przemawiali z członków rządu:

prezes gabinetu ks. Adolf Auersperg dwa razy, były to krótkie oświadczenia o odroczeniu Rady państwa przed Wielkanocą i dnia 10 lipca;

minister oświecenia Stremayr raz wśród rozpraw budżetowych;

minister sprawiedliwości Glaser: 1) wśród obrad nad ustawą o kuratorach dla akcyonaryuszy (odpowiedź na zarzuty uczynione rządowi przez hr. Lwa Thuna z powodu *chabrusu* i t. p.); 2) wśród obrad nad ustawą o wywłaszczaniu gruntów pod drogi żelazne;

minister mowca Unger raz (wyraz oburzenia rządu na zarzuty hr. Lwa Thuna — zob. Glaser p. l. 1sza);

minister handlu Chlumceki: 1) wśród obrad nad ustawą o zaliczce z skarbu dla drogi żelaznej Prasko-Duxkiej; 2) wśród obr. n. ust. o kredytach specjalnych na skarbowe drogi żelazne na r. 1877;

minister skarbu Pretis raz, wśród rozpraw o kredytach specjalnych (na uzupełnienie budżetu) na r. 1877.

Z komisarzy rządowych przemawiali: radca wydziału Ender raz, w sprawie zmiany jednego z przepisów ustawy o opłatach z r. 1862; radca wydziału Schmidt raz wśród obrad nad nowelą do prawa małżeńskiego.

Z członków Polaków (których razem jest 14 obecnych zaś bywało zwykle tylko 2, t. j. ks. Kor. Czartoryski i ks. Jabłonowski) nikt nie zabierał głosu.

W Izbie poselskiej przemawiali z członków rządu:

prezes gabinetu ks. Auersperg raz; było to krótkie oświadczenie o stanowisku rządu względem wniosku Sturma o zniesienie delegacji wspólnych;

minister spraw wewnętrznych Lasser: 1) wśród obrad nad ustawą zmieniającą organizację publicznej służby sanitarnej; 2)

wśród obrad nad wnioskiem Gollericha o reformie administracji politycznej; 3) w sprawie uzależnienia stronnictwa włoskiego na nie-regularności przy wyborach w Dalmaacy; 4) wśród obrad nad ustawą o uprzątnięciu śniegu z dróg skarbowych; 5) wśród ogólnych rozpraw budżetowych; 6, 7, 8, 9) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 10) wśród obrad nad zamknięciem rachunków z r. 1874; 11) wśród rozpraw o kredytach dodatkowych (na uzupełnienie budżetu) na r. 1877; 12) wśród obrad nad wnioskiem Prata o odłączenie Tyrolu południowego od północnego pod względem administracyjnym;

minister sprawiedl. Glaser: 1, 2) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 3) w dyskusji ogólnej nad projektem ustawy egzekucyjnej; 4, 5, 6) w dyskusji szczegółowej nad tymże przedmiotem; 7) wśród obrad nad kredytami dodatkowymi na r. 1877; 8) wśród obrad nad ustawą o ukroczeniu nadużyć lichwiarskich w Galicyi; 9) o zapobieżeniu pijaństwa; 10, 11, 12, 13) znów o ukroczeniu nadużyć lichwiarskich; 14, 15, 16) wśród obrad nad ustawą o zmianach w procedurze karnej co do skarg nieważności; 17) w dyskusji nad ustawą o kuratorach dla akcyonaryuszy; 18) wśród rozpraw nad projektem o utworzeniu fideikomisu imienia Baworowskich; 19) wśród obrad nad projektem ustawy o *colonach* i *contadmach* w Dalmaacy;

minister-mowca Unger raz, wśród obrad nad projektem ustawy o wspomaganie poręczonych dróg żelaznych zaliczkami z skarbu i zakupowaniu ich na rzecz skarbu;

minister handlu Chlumceki: 1) przy wniesieniu szeregu projektów ustaw w sprawach kolejowych; 2) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 3) w dyskusji ogólnej nad projektem ustawy o taryfach maksymalnych od przewozu osób i pakunków na drogach żelaznych; 4, 5, 6) w dyskusji szczegółowej nad tymże przedmiotem; 7) wśród obrad nad projektem ustawy o fuzji drogi żelaznej Dux-Bodenbach z drogą Aussig-Tepliec; 8, 9) o kredytach specjalnych na drogi żelazne na rok 1877; 10, 11) o zakupieniu drogi żelaznej z Braunau do Strasswalchen na rzecz skarbu; 12) o administracyjnym złączeniu kolei Braeńsko-Rosickiej z koleją państwową; 13) wśród rozpraw z okoliczności odpowiedzi na interpelację Lienbachera o kolei imienia Gizeli; 14) wśród obrad nad projektem o koncesji na zbudowanie drogi żelaznej z Wiednia do Aspang; 15, 16, 17) wśród rozpraw nad ustawą o wspomaganie poręczonych dróg żelaznych zaliczkami z skarbu i zakupowaniu ich na rzecz skarbu;

minister skarbu Pretis: 1) przy wniesieniu budżetu na r. 1877; 2) daje pogląd na przebieg rokowań z rządem węgierskim w sprawie ugody; 3) wśród ogólnych rozpraw budżetowych; 4, 5, 6) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 7) wśród obrad nad zamknięciem rachunków z roku

1874; 8, 9) wśród rozpraw nad kredytami dodatkowymi (na uzupełnienie budżetu) na rok 1877; 10, 11) w pierwszym czytaniu wniosku Pfeiffera o zapobieżeniu wywłaszczaniu małej posiadłości w Krainie przez egzekucye podatkowe; 12) wśród obrad nad projektem ustawy o zwolnieniu pertraktacji propinacyjnych w Galicyi od stemplów i opłat; minister obrony krajowej Horst raz, wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; minister rolnictwa Mansfeld: 1) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 2) wśród obrad nad wnioskiem Seidla o zapiekowaniu się hodowlą wina przeciw krywdom z podrabiania; 3, 4) wśród rozpraw o kredytach dodatkowych na rok 1877.

Z komisarzy rządowych przemawiali: radca ministerjalny Sacken pięć razy, wśród obrad nad projektem ustawy egzekucyjnej;

radca ministerjalny Medvey raz, wśród obrad nad projektem o zwolnieniu pertraktacji propinacyjnych w Galicyi od stemplów i opłat.

1874; 8, 9) wśród rozpraw nad kredytami dodatkowymi (na uzupełnienie budżetu) na rok 1877; 10, 11) w pierwszym czytaniu wniosku Pfeiffera o zapobieżeniu wywłaszczaniu małej posiadłości w Krainie przez egzekucye podatkowe; 12) wśród obrad nad projektem ustawy o zwolnieniu pertraktacji propinacyjnych w Galicyi od stemplów i opłat; minister obrony krajowej Horst raz, wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; minister rolnictwa Mansfeld: 1) wśród szczegółowych rozpraw budżetowych; 2) wśród obrad nad wnioskiem Seidla o zapiekowaniu się hodowlą wina przeciw krywdom z podrabiania; 3, 4) wśród rozpraw o kredytach dodatkowych na rok 1877.

Z komisarzy rządowych przemawiali: radca ministerjalny Sacken pięć razy, wśród obrad nad projektem ustawy egzekucyjnej;

radca ministerjalny Medvey raz, wśród obrad nad projektem o zwolnieniu pertraktacji propinacyjnych w Galicyi od stemplów i opłat.

SPRAWY MONARCHII

Czytamy w *Presse*: „Przerwa, jaka nastąpiła w rokowaniach ugodowych, wywołała nowe hasło, które wyraża cały program. Hasło to opiewa: zachowanie *status quo*, i wyszło z obozu wolno-handlowców a podjętem zostało przez radykalnych konfuzjonistów. Program ten wymaga, aby obecny stosunek ugodowy przedłużony został na dalszych dziesięć lat. Powody, dla których dopiero dziś wyruszone z tym programem, trudne są do pojęcia. Jeżeli argumenta tej partyi są słuszne, to być niemi musiałby także przed miesiącami. A przecież nikomu nie wpadło przedtem na myśl stawić ugody z r. 1867 jako żelaznej ustawy, i wszyscy, przyjaciele jak i przeciwnicy przedłożen ugodowych przyznawali, że naturalny rozwój ekonomiczny obu części monarchii wymaga pewnych modyfikacji i zmian w *status quo*, przyczem z austriackiej strony trzymano się zasady, aby nie dopuścić do pomnożenia ciężarów. Hasło: *status quo* podniesiono dopiero wtedy, kiedy kwestya cłowa wstąpiła znowu na plan przedni, kiedy poczęła się wylaniać myśl, że Węgry za ustępstwa austriackie z swojej strony przy ustaleniu taryfy cłowej zgodzą się na pewne kompensacye dla Austrii, przez co uzyskany zostanie punkt oparcia dla kompromisu. Podwyższenie pozycji cłowych wydaje się naszym fanatycznym zwolennikom wolnego handlu tak okropnym upiorem, że uciekają się do hasła *status quo* w obronie swych zasad handlowo-politycznych, a natomiast wyrzekają się ugody opartej na obecnych warunkach i potrzebach państwowych. Wtórni im konfuzjonisci radykalni, radzi u-daremnie wszelką ugody. Ale przemysłowe koła austriackie z pewnością nie przyłączą się do tej agitacji. We wszystkich kołach i organach fabrycznych i przemysłowych podobnosco uszczerbki, jakie obecne cłowe ustawodawstwo przynosi przemysłowej produkcji austriackiej. Objawiła się nawet silna i wybitna agitacja, której celem było sprowadzenie zmian w dotychczasowej polityce cłowej, i ochrona rodzimej przemysłowej konkurencyi zagranicy. Rząd miał ten sam cel na oku rokując z gabinetem peszteńskim. Znalazła się droga, na której reformy żądane przez nasz świat przemysłowy otrzymać by mogły zezwolenie Węgier. Fiskalna strona podwyższenia pozyeyi cłowych, która obiecuje podwyższyć dochody a tym sposobem zmniejszyć deficyt państwa, więcej jeszcze znalazła uwzględnienia po tamtej niż po tej stronie Litawy. W okręgach fabrycznych poczęto się już oddawać nadzieję, że ugoda węgierska polepszy tym sposobem warunki przemysłowej produkcji — gdy naraż objawia się tendencya, usiłująca zniszczyć te nadzieje i utrzymać *status quo*. Zdaniem tej partyi Austrija nie powinna zrobić żadnych ustępstw drugiej połowie monarchii a tem samem wyrzec się kompensacji, które za nich otrzymać może na polu wspólnej handlowo-cłowej polityki“.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Militarne znaczenie Bałkanu.)

Znany pisarz wojskowy, pan Juliusz Wickede, ogłasza w *Kölnische Zeitung* następujący artykuł o znaczeniu Bałkanu pod względem militarnym: Było to w jesieni i zimie 1853—54, gdy na życzenie i koszt pewnej bardzo wysokiej obecnie już zmarłej osobistości w Anglii bawiłem w towarzystwie dwóch oficerów angielskich przy armii tureckiej w Bułgarii a później przebiegłem Bałkan w najrozmaitszych kierunkach. Wszyscy trzech nierozważani towarzysze podróży mieliśmy do spełnienia rozmaite zadania. Najstarszy z nas, kapitan inżynierii, człowiek wielkiego doświadczenia, który później poległ na polu walki podczas powstania w Indyach wschodnich, miał zbadać wszystkie wąwozy bałkańskie i ich fortyfikacye a sprawozdania swe przesać do Londynu; drugi, oficer marynarki angielskiej, otrzymał rozkaz objechania Dunaju od ujścia Suliny aż do Widynia, aby osądzić, o ile, wśród jakich okoliczności i jakiego rodzaju okręty wojenne mogą być użyte na wodach Dunaju (torpedów i pancerników nie było jeszcze wtemczas); ja zaś miałem dać opinię o wojennej dzielności armii tureckiej i o ile ona jest zdolna do wykonania manewrów.

Podróż nasza w Bałkanie i w Bułgarii, pomijawszy nieuniknione trudy i przykrości, była wcale przyjemną i budziła wiele ciekawości. Mieliśmy do dyspozycyi jednego tłumacza, otrzymaliśmy wszędzie tyln przewodników, ilu tylko chcieliśmy, i na wyrażony rozkaz padyszacha byliśmy przyjmowani przez wszystkie władze cywilne i militarne z największą uprzejmością. o ile w ogóle prawdziwy Turek przy swym flegmatycznym temperamencie umie być uprzejmym. Mianowicie wszemchnoemy prawie *musziri* Omer basza traktował nas z nadzwyczajną grzecznością, wiedział bowiem, jaką wartość dla niego będzie miał nasz sąd w Londynie. Byliśmy też częstymi gośćmi w jego głównej kwaterze, która się zwykle znajdowała w Szumli. Jakkolwiek sąd mój o Omerze baszy pod względem moralnym nie wypadł korzystnie, — był to bowiem prawdziwy Słowianin południowy z wielu wadami, ale i z niektórymi zaletami tego szczeplu, a każdy środek, choćby i najgorszy, był dla niego dobry, byleby tylko prowadził do celu i zaspokoił jego nadzwyczajną ambicyę. — to jednak uważam go bezwarunkowo za jednego z najznakomitszych dowódców i militarnych organizatorów nowego czasu. Trzeba było dobrze znać niewypowiedziane trudności, na jakie napotykał na każdym kroku i szczupłość sił, jakimi rozporządzał, aby wydać sprawiedliwy sąd o tem, czego dokonał. To też Omer basza ani na chwilę nie łudził się co do niedostatków swych tureckich wojsk a z drugiej strony co do zalet armii rosyjskiej. Przypominam sobie szczególnie to, co Omer basza powiedział w owym czasie o niendolności batalionów pieszych i szwadronów tureckich, pod względem wykonywania rozmaitych manewrów, z drugiej zaś strony o ich wytrwałości w obronie silnych murów a skutkiem tego o wielkiem znaczeniu wawozów bałkańskich dla ewentualnej obrony Turcyi. To też najprzód zakomunikuję czytelnikom jego sąd o znaczeniu tego potężnego wadu, którym natura osłoniła właściwą Turcyę osmańską. Było to wieczorem po kolacyi, gdy rozmowa nasza skierowała się na niespodziane przybycie wojsk francuskich i angielskich do Warny. *Musziri* był w najwyższym stopniu niezadowolony z przybycia nowych sprzymierzeńców, przeczuwał bowiem, że rola jego jako samowładcy w Bułgarii natychmiast się skończy a obok marszałka St. Arnaulda nie chciał zajmować podrzędnego stanowiska. Spozrzęglszy na mym uniformie order francuski, spytał mnie o bliższe szczegóły mego pobytu w wojsku francuskim, w którym w roku 1851 odbyłem pod marszałkiem Arnauldem dłuższą wyprawę do Algieru, pytał się dalej o organizację wojska francuskiego a wreszcie o marszałka samego. Po roznawie tej zamyslił się nieco a następnie

śli tylko czyniąc ślub najuroczystszy, że się drugi raz już nie dam złapać.

Szezerze mówiące jednakże, zważywszy zwłaszcza, że przeznaczeniem człowieka nie jest bynajmniej nieprzerwany ciąg pomyślności, uciech i zadowolenia, nie mogą się gniewać na mego wielbiciela wiejskich rozkoszy, bo z tej wycieczki zostały mi w zysku wspomnienia, któremi mogłem dzisiejszy list mój zapełnić, a doprawdy nie wiem z czego byłbym go zbudował. Z bruku paryskiego trudno dziś podać co innego jak echa rozpraw politycznych; żeby przynajmniej coraz nowych, toby jeszcze było pół biedy, ale obracają się one tak niezmienne w tem samym ciągłe kole, że sprawiają zupełne wrazenie katarynki mlącej bez końca jednego *sztajera*. Teatry, jedne już od miesiąca, inne od dwóch tygodni zamknięte. Tylko Komedia francuska, Wielka opera, *Gymnase* i sześć innych, podrzędnych, razem dziewięć, to jest mniej niż czwarta część zwykłego zapasu wieczornej rozrywki, nie zrażają się upałem, licząc może na to, że ci co tak jak ja dadzą się uwiesić nadzieje wiejskich powabów, jutro tem skorzej powrócą do ich krzesel i balkonów.

Trudno jednak wymagać od nich tyle nowości, żeby między niemi wybrać coś do kronikarskiego sprawozdania, zważywszy przytem, że to pora upałów, z których przynajmniej pierwszorzędni artyści nie zaniedbują korzystać, i tym sposobem sztuki, w których oni nie dadzą się zastąpić, muszą być odkładane na później, a nieraz nawet przerwane trzeba przedstawić jakiegoś dzieła w trakcie najlepszego powodzenia. Tak naprzykład w tej chwili stało się z *Królem Lahory*, który opuścił afisz wielkiej opery z powodu wyjazdu naszej *primadonny*, pauny Reszke. Pan

Halanzier, dyrektor tego teatru, nie zważając na upały, występuje za kilka dni z *Królową Cypru*, znakomitą dziełem autora *Zydówki*, nie nowem wprawdzie ale bardzo już dawno nie granem. Pan Halanzier nie wiele dotąd dał dowodów prawdziwej miłości sztuki, ale za to mało kto dorówna mu w trafnem obliczeniu, co mu niezawodny zysk przyniesie i dla tego nie waha on się wystąpić z nowością, dla zapewnienia sobie pełnej sali w najgorętszych dniach sierpnia.

Smutną wiadomością z życia teatralnego jest śmierć jednego z najznakomitszych i najstarszych artystów dramatycznych, Laferriere, w siedemdziesiąt piątym roku życia a pięćdziesiątym piątym pracy teatralnej. Obok niepospolitego talentu w pierwszych rolach komedyi i dramatu. Laferriere odznaczał się dziwnym wyrazem młodości w rysach twarzy i przed kilku jeszcze miesiącami grał z niesłychanym złudzeniem ośmastoletniego młodzieńca.

Przypomną sobie bezwątpienia czytelnicy, jak przed kilku miesiącami wszystkie niemal dzienniki obszernie donosiły o cudownym prawie wynalazku na drodze telegrafii elektrycznej, przedstawionym uczonemu światu przez p. Graham Bell, pod nazwiskiem *telefon*. Był to przyrządek, zapomocą którego w drodze telegraficznej, bez względu na odległość, można było na jednej stacyi słyszeć dokładnie co na innej stacyi mówiono, śpiewano lub grano. Wkrótce potem ogłoszono inny nowy wynalazek, który nazwano *elektroskopem*, dla tego, że teleskop służył już za nazwę innemu dawniejszemu narzędziu. Za pomocą elektroskopu, zawsze za pośrednictwem drutów telegraficznych można, według zapewnienia dzienników, widzieć wszystko co się dzieje

na najodleglejszej stacyi. Naturalnie nie trudno było wpaść na pomysł, że przez połączenie telefonu z elektroskopem, publiczność zgromadzona w Bostonie albo Filadelfii będzie mogła widzieć i słyszeć operę przedstawioną w Paryżu, a nawet publiczność zgromadzoną w teatrze wielkiej opery i rozmawiające znajomymi.

Niedawno w Cincinnati zdarzył się wypadek, który zachwiał jeżeli nie zupełnie obalił wiarę w te amerykańskie wynalazki. Przedstawiano tam aparat p. Graham Bell i liczna publiczność słuchała różnych melodyi, odzywających się z ozdobnej skrzynki, od której liczne druty przeprowadzone były na zewnątrz teatru. Melodye te, jak zapewniał operator, grane były właśnie w tym czasie w Nowym Jorku, z którego teatrem połączone były owe druty. Ktoś z widzów żądał okazania wewnętrznego składu telefonu, a gdy pokazujący odmówił dość szorstko temu żądaniu, publiczność rzuciła się na skrzynkę, rozbiła ją i znalazła w niej dużą grającą tabakierkę, której mechanizm wprawiany był w ruch lub zatrzymywany przez prąd elektryczny...

Zachodzi teraz pytanie czy ów egzemplarz w Cincinnati był tylko szarlataniskim naśladowaniem wynalazku p. Graham Bell czy też sam ten wynalazek jest szarlataneryją, na którą dało się złapać wielu uczonych ludzi w Europie i Ameryce!

Paryż, 18 lipca.

J. BOHDAN.

odezwał się gniewnie: „Wolałbym, aby oby a mianowicie Francuzi nie byli weale do nas przysli, nie potrzebujemy weale ich pomocy. Gdyby tylko floty sprzymierzeńców naszych chciały ezwać na morzu, to na ładzie sami się uporamy z Rossyanami.“ Gdy mój towarzyszy, angielski kapitan inżynierzy nieco urażony temi słowami, wyraził powątpiewanie o tem, czy lądowa armia turecka, nie zdolna do wykonywania szybkich manewrów, zdołałaby się oprzeć nieprzyjacielowi, odpowiedział na to muszir: „Masz pan słuszność, pod żadnym warunkiem i żadnymi manewrami rossyjskimi nie dałbym się nakłonić do stoczenia walki w otwartem polu na równinie bułgarskiej, gdyż jakkolwiek moje bataliony równie dobrze strzelają i równie mężnie walczą a kawalerya moja równie śmiało atakuje jak szwadrony rossyjskie, to jednak pod względem taktycznym ostatnie są lepiej wyćwiczone i mają większą wprawę w wykonywaniu regularnych ruchów; ale daję moją głowę, że potrafię za skutkiem bronić Bałkanu a pan mój, padyszach, może mnie natychmiast kazać ściąć, jeśli choć jeden Rossyanin, oprócz jeńców, przedostanie się przez Bałkan, dopóki Warna będzie w naszych rękach a lądowa armia rossyjska nie będzie mogła operować razem z flotą rossyjską na morzu Czarnem.“

Następnie przedstawił nam muszir wielką obronność wawozów bałkańskich, wykazał liczne trudności, na jakieby napotkało regularne wojsko, gdyby się chciało przez nie przeprawić a mianowicie niemożliwość przewiezienia dostatecznej ilości amunicyi i żywności, w razie, gdyby tego nie można uskutecznić drogą morską przez Warnę. Dybiczowi w roku 1828 udało się również dopiero wtenczas przekroczyć Bałkan, gdy Rossyanie zajęli Warnę, wtenczas bowiem można było drogą morską sprowadzać amunicyę i żywność dla armii. Obecna armia rossyjska stoi nierównie wyżej od armii rossyjskiej w roku 1854, kiedy cesarz Mikołaj automatycznym tresowaniem i ćwiczeniem pozabawił oficerów i biednych żołnierzy prawie gwałtem wojennej swobody ducha, osobistej godności i ufności w siebie; nadto ma obecnie Rossya to wielkie ułatwienie, że wojsko swe może transportować kolejami nad Dunaj; jednakże morze Czarne jest obecnie dla floty rossyjskiej nieprzystępne. To też opis Bałkanu, oparty po największej części na spostrzeżeniach zrobionych przezemnie na miejscu nie będzie dla czytelników bez interesu i przyczyni się do lepszego ocenienia obecnych operacyj rossyjskich.

Dalszy ciąg tych uwag podamy w następnym numerze.

(Kwestya wschodnia w parlamencie angielskim.)

Na posiedzeniu Izby lordów w d. 19 b. m. po załatwieniu kilku spraw mniejszej wagi, zabrał głos liberalny par, lord Stratheden - Campbell, aby zwrócić uwagę Izby na przebieg wojny między Rossyją a Turcyją i postawił wniosek, ażeby rząd przedłożył Izbie odpowiedź swą na okólnik rządu tureckiego z 25 stycznia r. b. W mowie uzasadniającej powyższy wniosek pochwała lord Stratheden odpowiedź lorda Derby'ego daną na okólnik ks. Gorczakowa z d. 1 maja r. b. ale mniema, że ta odpowiedź nie jest dość stanowczą. Należało raczej wydać rodzaj manifestu. Rossya nie może wojny obecnej usprawiedliwić w taki sam sposób, w jaki usprawiedliwiała wojnę w r. 1828. Mowca obwinia Rossyę, że podżęgała Serbię i Czarnogórę do powstania jedynie w celu podziatu Turcyi. Mowca przypomniał, że Anglia ma pewne zobowiązania co do czuwania nad nietykalnością i całością Turcyi. Przypuszczenie, że mocarstwa, które podczas obecnej wojny zachowywały się biernie, będą mogły daleko skuteczniej działać przy zawieraniu pokoju, nazywa mowca mrzonką. Dalej wywodzi, że ambasada angielska w Stambule jest paraliżowana w swych czynnościach przez nieczynność rządu angielskiego. Anglia przypatrywała się obojętnie, gdy wojska rossyjskie przeprawiały się przez Dunaj i przez Bałkany, czy chce ona także patrzeć obojętnie na to, jak wojska rossyjskie zajmą Adrianopol? Kiedyż przygotowuje się Anglia do obrony interesów angielskich na Wschodzie?

Na to odpowiedział lord Derby, że nie może przedłożyć depechy, która nie istnieje. Na okólnik Porty z dnia 25 stycznia nie dawał rząd angielski żadnej odpowiedzi. Rząd angielski ubolewa, że konferencya spełzła na niczem, ale nadaremnie kusiłby się dowiedzieć Porcie, że droga przez nią obrona jest niewłaściwą. Co się tyczy wywodów wnioskodawcy, że Anglia przez swą neutralność postradała wpływ w Stambule, oświadcza Derby, że dobrze poinformowani dyplomaci są innego zdania. Lord Stratheden ma słuszność, jeżeli twierdzi, że Anglia nie wywiera obecnie w Stambule takiego wpływu, jakiby wywierała, gdyby walczyła po stronie Turcyi, ale myli się lord Stratheden utrzymując, że Anglia nie wywiera w Stambule takiego wpływu i nie zajmuje tam takiego stanowiska, jakie powinno zajmować mocar-

stwo neutralne i zaprzyjżnione. Lord Derby nie zgadza się także z zapatrywaniem, jakoby neutralność Anglii stać się mogła kiedyś przeszkodą do wywierania należytego wpływu z jej strony przy zawieraniu pokoju; wszakże tylko takie mocarstwo może skutecznie interweniować, które podczas wojny zachowywało się biernie i przez to swoje biernie zachowanie ma do dyspozycyi siły świeże i nienaruszone, podczas gdy strony walczące osłabiły się nawzajem w mniejszym lub większym stopniu. Nie sądzę — tak mówił dalej lord Derby — ażeby stanowisko wymagało jeszcze dalszych objaśnień. Zawsze występowaaliśmy jawnie z naszą polityką. Zawezwani przez Rossyę do dania naszej opinii o zamierzonej przez nią wojnie, wyraziiliśmy nasze zdanie. Jeszcze w maju oświadczyliśmy Porcie, że nie może liczyć na naszą pomoc a od chwili rozpoczęcia kroków wojennych ponawialiśmy nieraz te zapewnienia. Z całą otwartością wypowiedzieliśmy, jak pojmujemy „interesa angielskie.“ Nie nadużyłem zaufania mego przyjaciela, ambasadora rossyjskiego, jeżeli powiem, że podczas krótkiej pogadanki ze mną, w ciągu której zdefiniowałem mu znaczenie wyrazów „interesa angielskie“, dziękował mi uprzejmie za to, iż tak jasno wskazałem mu owe przez nas założone „torpedy“, których unikać należy, aby nie naruszyć interesów angielskich.

W dalszym swem przemówieniu poruszył lord Derby kwestyę wysłania floty angielskiej do zatoki Bezika, o której to kwestyi wspominał Earl Granville. Nie chcę — powiedział lord Derby — zastanawiać się bliżej nad powodami, które skłoniły rząd angielski do wysłania floty do wspomnianej zatoki. Mylą się ci, którzy utrzymują, że w tej sprawie znosiłmy się z obecnymi rządami; nie dawaliśmy także tym mocarstwom żadnych zapewnień, dla tej prostej przyczyny, że nie żądano od nas takich zapewnień. Są ludzie, którzy w prostem przeniesieniu floty z jednej stacyi na drugą, upatrują jakieś głębokoki, tajemniczy, niebezpieczny motyw. A wszakże tak łatwo dopatrzeć się właściwych powodów, dla których wysłaliśmy flotę angielską do zatoki Bezika. Gdybyśmy byli ją wysłali do Aleksandryi, posadzono by nas, że mamy jakieś nieczyste zamiary względem Egiptu. Gdybyśmy ją byli wysłali na niezadowoloną Krete, powiedziano by, że wspieramy Turcyę. Nie mogę właściwie pojąć, dla czego niektórym panom nie podobało się, że wysłaliśmy kilka okrętów do Beziki? Jest to stacya centralna i najdogodniejsza na wypadek, gdyby w Stambule wybuchły niepokoje, jedyna, z którą ambasador angielski w Stambule może się znośnić z łatwością.

Odpowiadając na wniosek lorda Stanleya, który domagał się przedłożenia depech konsularnych donoszących o okrucieństwach rossyjskich, nadmienil lord Derby, że rząd byłby niezawodnie przedłożył te dokumenta, gdyby tylko był w posiadaniu autentycznych doniesień; te bowiem doniesienia, które są w jego ręku, nie zasługują na zupełną wiarę, albowiem pochodzą z źródła tureckiego i są niezawodnie przesadne. W swoim czasie przesadzano ogromnie w doniesieniach o okrucieństwach tureckich w Bułgaryi, teraz „nowu są takie same przesadne wieści o okrucieństwach rossyjskich.“

(Hassan basza w niewoli.)

Korespondent *Presse*, bawiący w Bukareszcie, opisuje w liście z 10 b. m. przybycie do Bukaresztu byłego komendanta Nikopolis, Hassana baszy, wziętego do niewoli przez wojska rossyjskie. „Na zaproszenie jednego z moich przyjaciół — pisze korespondent — udałem się o godzinie 11 przed południem na dworzec Filareta, ażeby przypatrzeć się jeńcowi, tudzież wrażeniu, jakie osobistość ta zrobi na publiczności. Urzędnicy kolejowi na dworcu a mianowicie dyrektor i komendant stacyi nie wiedzieli nic o tem, że najbliższy pociąg przy-

wiezie pojmanego baszę, ale Bóg wie, jakim sposobem dowiedzieli się o tem panie rumuńskie i zgromadziły się bardzo licznie na dworcu, ażeby przypatrzeć się, jak też wygląda basza, któremu wolno mieć kilka żon? Na przyjęcie jeńca nie poczyniono żadnych przygotowań; nie było na dworcu ani rossyjskich ani rumuńskich oficerów, nie było ani żołnierzy ani też straży policyjnej; wszystko odbyło się *comme à l'ordinaire*. Gdy nadjechał pociąg, wszyscy obecni na pewne cisnęli się do wagonu pierwszej klasy. Wysiadł z niego podporucznik rossyjski a za nim Turek. Gdyby nie epolety na żakiecie, nikt byłby się nawet nie domyślił, że tym Turkiem jest Hassan basza. Jest to istny olbrzym, o całą głowę przewyższa najsłuszniejszych mężczyzn. Szeroka pierś, silne biodra, odpowiadają najzupełniej jego wzrostowi, ale chód jego jest ciężki i powolny i to psuje wrażenie. Głowa jego jest istnym tytem i zasługuje na to, ażeby uwiecznić ją rzeźbiarzem lub malarzem. Wysokie czoło, duże oko, słicznie wygięty nos, pełne, cokolwiek wydęte usta, twarz owalna, okryta silnym czarnym zarostem a na głowie krótki, gęsty włos pod fezem. Przechodząc koło gapiącej się publiczności, uśmiechał się Hassan basza, ale uśmiech ten nie był przyjemny; zimne spojrzenie zdradza srogość a wydęte wargi lubieżność. Poważnie i dumnie przeszedł przez peron; przed nim nieśli służący tłamoki, skórę z niedźwiedzia i ryszstunek z konia, sam basza zaś niósł puszkę z tytoniem. Przed wyjściem z dworca pożegnał baszę oficer rossyjski, który towarzyszył mu w podróży do Bukaresztu, a przyłączył się do inny oficer rossyjski, który w zamkniętym powozie odwiózł go do generała Katalai. Tu przygotowano obiad dla Hassana a wieczorem odwieziono go do Paszkanii, żkąd na Jassy miał być odwieziony do Kiszeniawa.

Strój tureckiego generała był bardzo zaniedbany. Miał on na sobie popielaty żakiet z złotymi wypustkami na ramionach i dwoma gwiazdkami na kołnierzu jako oznakami jego godności; dolny strój składał się z brązowych pantalonów i butów z wysokimi cholewami; wszystko to było dość spowiewiane. Strojem swym nie zaimponował gawiedzi. Ale oficerowie rossyjscy opowiadają, że korpus jego walczył dzielnie od godziny 4 z rana do godziny 8 wieczorem. Przypatrzwszy się bliżej Hassanowi, nie sądzę, ażeby w tej walce krwawej brał osobisty udział. Dowodził on prawdopodobnie z swego konaku a sławę dnia tego, również jak ofiary, pozostawił biednym żołnierzom. Ze Turcy bili się dzielnie, dowodzi nie tylko że walka trwała od świtu do nocy, ale także i ten fakt, że wojska rossyjskie miały przeszło 2000 zabitych i rannych. Hassan basza kapitulował dopiero wówczas, gdy spostrzegł, że wojska rossyjskie otoczyły go ze wszystkich stron i że o przebicciu się przez silne zastępy rossyjskie nawet mowy być nie mogło. Wówczas wydał swą szablę parlamentarną i zaproponował kapitulacyę. Wśród odgłosu hymnu rossyjskiego wkroczył generał Krüdener z swoim korpusem do Nikopolis; wojsko tureckie złożyło broń i defilowało przed rossyjskim generałem. Żołnierze tureccy nie mieli po większej części butów, tak, iż Rossyanie musieli ich zaopatrzyć w obuwie i odzież. Szeregowcy nie pobierali żołdu, nie mieli co jeść a nawet nie było amunicyi, tak że nie można było myśleć o dalszej walce. Prócz dwóch uszkodzonych monitorów na Dunaju, zabrali Rossyanie w Nikopolis 72 dział (a nie 40, jak przedtem donoszono). Hassan basza znosi obojętnie swój los a w obozie rossyjskim panuje niesłychana radość z powodu zajęcia Nikopolis. Generał Krüdener zakomunikował cesarzowi wiadomość o zajęciu Nikopolis w sposób następujący: „Jestem szczęśliwy, mogąc donieść Waszej ces. Mości, iż Nikopolis leży u stóp Waszej ces. Mości!“

KRONIKA

— Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się dnia 26 lipca o godzinie 6 wieczorem. Na porządku dziennym stoją między innymi wnioski w sprawie odłączenia szkoły przemysłowej i handlowej od szkoły realnej.

— Badacz chrząszczyka Colorado. W niemieckich dziennikach czytamy: Pewien Amerykanin, nazwiskiem L. M. Snowie, przywiózł był do Anglii około stu chrząszczyków Colorado i oddał je przyjacielowi swemu w okolicy Manchester do obserwacji. P. Snowie zrazu miał na myśli jedynie pożyteczne przepędzenie czasu na okręcie podczas dwunastodniowej podróży przez ocean Atlantycki; wziął owe owady w szkatułce szklannej, karmił je gorliwie najlepszymi ich przysmakami i ciągle je badał, mianowicie, o ile im smakują nietylko ziemniaki, ale także inne rośliny. Doszedł tym sposobem, że weale nie jedzą rzepy, brukwi, marchwi, rzodkwi, a natomiast chciwie pożerają buraki. Sprawdził także, iż wielki wpływ na ich czynności żywotne wywiera temperatura

powietrza. Najwyższymi okazywały się przy cieplecie od 6° do 20° R. P. Snowie wyciągnął z tego wniosek, nie bardzo przyjemny dla gospodarzy europejskich, że klimat w Europie więcej jeszcze służyć może owadowi temu niż klimat amerykański. Po przybyciu do Anglii, jak już rzekliśmy, powierzył p. Snowie swą „chudobę“ pewnemu gospodarzowi pod Manchesterem pod warunkiem, ażeby dalej badał chrząszczyka i donosił mu o wyniku swych obserwacyj. Warunek ten wypełnił ostatni może aż nadto sumiennie, puścił bowiem chrząszczyki wolno w swym ogrodzie, otoczonym wysokim murem, przez który zdaniem właściciela, dostać się żadną miarą nie mogą dalej. Dotychczas angielski hodowca chrząszczyków sprawdził, że pożerają one chciwie poziomki i prawie wszystkie rodzaje arbuza, a teraz zamierza doświadczać ich apetytu na wszystkich rodzajach owoców i warzywa. Bez wątpienia, rezultaty tych badań mogą być z naukowego stanowiska bardzo zajmujące, z drugiej strony jednak Anglicy z pewnością spać będą spokojniej, kiedy się te badania skończą i kiedy obserwator pod Manchesterem będzie mógł w końcu donieść, że ani jednego chrząszczyka nie braknie w jego ogrodzie. Owad ten jest zabawką nie mniej niebezpieczną jak ogień!

— Wielkie muzeum kolonialne ma być założone w Londynie. Ciało ustawodawcze wyspy Ceylon uchwaliło przyczynić się sumą 15.000 funtów szterlingów do urządzenia w tem muzeum osobnego oddziału ceylońskiego.

— Z mnóstwa bogatych darów, które otrzymał papież podczas swego jubileuszu, a które po największej części składają się z przyborów kościelnych prześciesznej roboty, bardzo wiele przeznaczyl Ojciec św. dla różnych kościołów, zwłaszcza w katolickich misyjach pozaeuropejskich. Wspaniałe, haftami złotymi i perłami przyozdobiony ornat, dar parańian kościoła św. Piotra w Rzymie, oceniony na 10.000 lirów, przesłał w upominku skarbcowi katedry medyolańskiej z słowami: „Niechaj się przekonają Medyolańczycy, że i w Rzymie sporządzają umięją piękne hafty.“

— Nowy kruszec. Chemik petersburski pan Sergiusz Kern donosi czasopism: *Chemical News* o odkryciu przez siebie nowego metalu z grupy platyny, zajmującego pośrednie miejsce między molibdenem a rutenem. Wynałazca nazwał nowy ten kruszec *Davium*, na cześć słynnego Davy'ego. Obecnie zajmuje się badaniem własności chemicznych i fizycznych nowo wynalezionego kruszcza.

— W sąsiedztwie teatru wojny, mianowicie na granicy Siedmiogrodu od strony Wołoszczyzny, jak donoszą dzienniki kronsztadzkie, uwija się teraz wielu zbierców z wojska rossyjskiego, którzy przebywają po największej części w lasach, ale od czasu do czasu turbują także okolicznych mieszkańców rekwizycjami żywności. Naliczono ich w pewnej miejscowości czteremastu, z których kilku zrzuciło już mundur wojskowy i nosi płótnianki włościańskie.

— Wycieczka napowietrzna. W Wrocławiu dnia 19 b. m. aeronauta berliński Securius urządził wycieczkę balonową, którą wraz z nim odbył na ochotnika pewien kapitan pruski. Ten ostatni tak opisuje w dziennikach wrocławskich swe wrażenia odniesione podczas podróży napowietrznej: „Widok z łódki balonowej rozciąca się tak wspaniale, jak tego z żadnego szczytu góry oko nie zobaczy, taki niewysłowny ma urok, że może go pojąć tylko ten, co sam odbywał podróz napowietrzną. Przy wznoszeniu się w górę prześlicznie występuje pstra płaskorzeźba okolicy, która w miarę wzbijania się balonu wyżej, staje się coraz bardziej płaską i mniejszą, podczas gdy widokrąg ciągle się rozszerza. Parowce i łódzie na Odrze zdawały się jakby przybite do zwierciadła wody, a przecie były w ruchu; pociągi kolejowe przedstawiają się oku jako krótkie, czarne linijki, jak żaszczurki, zaledwie pełzające po ziemi.“ — W ostatnich czasach kilku już oficerów pruskich odbywało z p Securius wycieczki balonowe, zapewne dla obeznania się z żegluga napowietrzną w celach wojskowych.

— Zabójcze ukąszenie pszczoły. Z miejscowości Leibnitz otrzymał *Presse* następujące doniesienie: Siedmioletni chłopczyk przechodząc boso miedzą, dotknął stopą konicznyni i został przytem ukąszony przez pszczołę. Matec dziecka powiodło się natychmiast wyjąć żądło z ciała, mimo to wnet objawiły się u dziecka wymioty i febra, dolne członki skostniały powoli, całe ciało i twarz nabiegła niebiesko a w pół godziny po ukąszeniu biedny chłopczyk żyć przestał.

— Potwór. Przed sądem przysięgłych w Kornenburgu toczyła się niedawno ostateczna rozprawa w procesie przeciwko właścicielowi ziemskiemu Ott, który przez wiele lat tak okropnie dręczył moralnie i fizycznie swą żonę, że nieszczęśliwa ta popadła w idyotyzm, na czem nie poprzestając potworny pan małżonek widocznie dążył do zupełnego pozbycia się jej. Ott został skazany na piętnastoletnie ciężkie więzienie zaotrzone postem w pewnych dniach. Prokurator wnosil karę dożywotnego więzienia.

— Nieszczęśliwy wypadek zdarzył się dnia 23 b. m. w kopalniach pod Cie-

plicami. Pięciu robotników zostało zasypanych urwiskiem, a tylko dwóch z nich wydobyto jeszcze żywych, lubo także ciężko pokaleczonych.

— **Upały w Hiszpanii.** Ostatnie dzienniki hiszpańskie donoszą o niesłychanych upałach, panujących obecnie w południowej Hiszpanii. Cała przyroda formalnie zaumarła od skwaru, ptaki zaledwie z drzewa na drzewo przelatują mogą. Na ulicach Sewilli chodniki asfaltowe jak wosk topnieją.

— **Miasto na dnie jeziora.** JZ Genewy otrzymały dzienniki włoskie doniesienia o odkryciu szczątków miasta na dnie jeziora genewskiego. Mianowicie nurki, robiący na dnie morskiem poszukiwania za skrzynią, która przypadkowo wpadła do morza, znaleźli tam ruiny domów, ulice i place, od wielu wieków już wodą zalane. Zdaje się nawet, że odkryte miasto odnieść można do czasów przedhistorycznych. Podniesiono już myśl osłonięcia tego miejsca groblami i odkrycia z wody.

Z TEATRU WOJNY

Lwów, 25 lipca.

Bezczynność armii polowej tureckiej w obozie posuwających się coraz dalej Rosyan przypisywano dotychczas powszechnie jakiemuś tajemnemu planowi tureckiego wodza, który czeka tylko dogodnej chwili, aby wypaść ze swej obronnej pozycji i śmiałym atakiem od razu pomieścić szyki nieprzyjacielowi. Nikomu jednak na myśl nie przyszło, zapytać się, jaki też jest stan tej armii polowej tureckiej, czy ona rzeczywiście jest gotową i zdolną do boju? Dopiero upadek twierdzy Nikopolis, który pozwolił przypatrzeć się z bliska większemu oddziałowi wojsk tureckich, odsłonił smutną rzeczywistość; wzięty do niewoli garnizon nikopolski znajdował się pod względem zaopatrzenia w stanie tak opłakanym, że istotnie zdumiewać się trzeba, z jak u tych żołnierzy bosych, obdartych i głodnych wzięło się tyle energii i siły ducha, że wyuczyniali 22-dniowe gwałtowne bombardowanie i 14-godzinny szturm dziesięćkroć liczniejszego nieprzyjaciela. Ze stanu, w jakim znaleziono garnizon nikopolski, można z wszelką słuszością wnioskować o stanie reszty wojsk tureckich a w szczególności armii, zgromadzonej pod Szumlą. I oto mamy proste rozwiązanie zagadki, dlaczego Abduł Kerim nie odważył się wyruszyć po za obręb oszańcowanego obozu, dlaczego Turcy unikali i unikają ciągle większej rozprawy w otwartym polu. Żołnierz, któremu zbywa nie już na wygodach, ale na niezbędnych potrzebach, może wprawdzie z męstwem rozpocząć bronić przez czas jakiś ufortyfikowanych pozycji, ale do operacji w otwartym polu jest wprost nieprzydatny, a każda większa porażka, która spotkałaby taką armię, musiałaby pociągnąć za sobą kompletną dezorganizację i rozsypanie. Wiedział o tem dobrze Abduł Kerim basza, któremu teraz ten smutny stan armii poczyna tuż wina, jakgdyby uposażenie armii dostatecznymi środkami leżało w jego mocy.

Rosyjanie byli jak się zdaje, od początku dobrze poinformowani o tym opłakanym stanie wojsk tureckich, świadczy o tem najlepiej ich awanturniczy na pozór plan operacyjny. Zamiast w czasie jak najkrótszym i z siłami ile możności przeważającymi wyruszyć przeciw głównym siłom nieprzyjacielskim, aby je zmusić do przyjęcia rozstrzygającej bitwy, zapuszczają się Rosyjanie zachwale na Bałkan, wcale nie troszcząc się o armię turecką, która silnym ruchem ofensywnym mogłaby odciać 8 korpus od głównych sił i zagrozić mu drogę odwrotu. Operacje rosyjskie w Rumelii świadczą o zupełnym lekceważeniu nieprzyjaciela i niesprawiedliwie dadzą się jedynie pewnością, że Turcy są zupełnie niezdolni do przedsięwzięcia jakiegokolwiek operacji zaczepnej.

Armia rosyjska za Bałkanem liczy około 35.000 ludzi i posuwa się ze Sliwna i Kazanłyku w trzech kierunkach na Burgas, Adrianopol i Filipopol, od którego według *Standarda* już tylko o trzy godziny drogi jest oddalona. Obronca Bałkanów Reuf basza według ostatnich wiadomości znajdował się ma w Eski-Saghrze, na południe od Kazanłyku. Między Bułgarów po tej i po tamtej stronie Bałkanów rozdali Rosyjanie dotychczas około 6000 karabinów.

Rozkład sił rosyjskich na europejskim teatrze wojny jest w tej chwili następujący: Korpus 8 zajmuje Tirnowę i okolice a przez zdobytą wąwoz Szybka komunikuje się z bałkańskim oddziałem generała Gurki, mogąc każdej chwili wzmocnić znacznie ten oddział. Korpusy 12 i 13 cerują Ruszczuk gwałtownie bombardowały od strony Dunaju. Korpus 11 rozłożony między Giurgewem i Kalaraszem (Sylistrya) przeprowadził się już częściowo pod Pirgos na brzeg turecki i połączył się z armią ruszczuką dowodzoną przez następcę tronu. Korpus 14 gen. Zimmermanna wzmocniony częścią korpusu 4. zbliża się pod Sylistryę. Korpus 9 gen. Krüdenera jest w pochodzie na Widyń a część jego na Ło-

węzę podaje rękę korpusowi 8 w Tirnowie. Korpus 7 wkroczył właśnie do Rumunii i stanowi rezerwę. Główna kwatery cara znajduje się w Pawle (między Sistową a Bjelą) a po upadku Ruszczuka, którego Rosyjanie wkrótce się spodziewają, przeniesioną będzie do Tirnowy.

Czarnogórcy rozpoczęli kroki zaczepne atakiem na Nikszyc i jeżeli się sprawdzi dzisiejsze wiadomości, są na najlepszej drodze opanowania tej forteczki. Książ Nikita, podzielił swą armię na sześć oddziałów po 2000 ludzi, a naczelnego dowództwo oddał Bożydarowi Petrowiczowi. Jeden z tych oddziałów czarnogórskich zajmuje nalię wassojewicką, drugi oblega Nikszic, reszta zaś rozłożona jest u południowych granic kraju od Wirbazaru aż do Medun. Ali Saib basza ma pod Spuzem tylko 10 batalionów.

O przeważeniu generała Gurki przez Bałkan podają *Daily News* następujące szczegóły: Generał Gurko wyruszył rano 12 b. m. na czele 8 pułków jazdy i sześciu batalionów gwardyi tyralierskiej z Tirnowy. Gros jego wojska maszerowało na Elenę, wioskę położoną na południe wschód od Tirnowy. Aby się dowiedzieć, jak silne jest wojsko tureckie, które jak opowiadano, miało się znajdować w pobliżu Osmanbazaru i czy nieprzyjacieli linię swą osmanbazarą przedłużył w kierunku południowym przez Bałkan, wysłał generał Gurko oddział kawalerii drogą prowadzącą do Szumli w kierunku Osmanbazaru. Oddział ten poniósł stratę a Turcy byli już pewni, że go zupełnie odparli. Generał Gurko osiągnął jednak to, co zamierzył, dowiedział się bowiem, że w okręgu osmanbazarским znajdują się około 6.000 Turków, którzy stanowili lewą flankę linii tureckiej pomiędzy Dunajem i Bałkanem. Ponieważ pozycja turecka nie ciągnęła się do samych gór, więc pozostawiliśmy część dziewiątego korpusu, która mu towarzyszyła, dla strzeżenia pozycji tureckiej pod Osmanbazarem, wyruszył Gurko nie zważając na to, że Turków pozostawia na tyłach, ku Bałkanowi. W pobliżu Eleny skoncentrował gros swego oddziału a po dwóch pospiesznych marszach (po 60 wiorst drogi) znajdował się już w głębi Bałkanu i to w tej części pasma gór, która się nazywa Elena-Balknem. Przez te ostatnie góry prowadzący wąwozy do doliny Tundży. Jeden z nich, o ile mi się zdaje, środkowy od wsi położonej u południowego ujścia wąwozu nazywanego Hankiği. Wąwoz ciągnący się po stronie wschodniej nazywa się Szupans-Mezari. Nazwiska trzeciego wąwozu nie znam. Za przewodników służyli generałowi chrześcijańscy mieszkańcy doliny bałkańskiej, którzy się nigdy całkowicie nie poddali panowaniu tureckiemu. Przez każdy z trzech wymienionych wąwozów przeprowadził się jeden oddział, ale sam generał Gurko przeprowadził się przez wązkie kotłiny wąwozu Hankiği. Droga była za wązka dla baterji polnych, które towarzyszyły kolumnie. W najtrudniejszy do przebycia części wąwozu tyralierzy generała Gurko napotkali na ufortyfikowaną pozycję obsadzoną przez batalion tureckich nizamów, którzy na widok kozaków, których się nie spodziewali, popadli w osłupienie. Wielu z pomiędzy nich zostało zabitych i ranionych; nizamowie, którzy nie mogli przyjąć do siebie z powodu tak nagłego napadu, zaczęli po krótkim oporze uciekać. W tym jak i w dwóch innych wąwozach wybrano wcale odpowiednie miejsca dla baterji, ale ich wcale nie obsadzono działami. Z wąwozu Hankiği przybył Generał Gurko do doliny Tundży i to szczęśliwym trafem na bardzo korzystny punkt do wsi Eszekkiği położonej w równej odległości od trzech ważnych miejscowości Kazanłyku, Jeni-Sagry i Eski-Sagry wiedząc, że za nim podążają posiłki, uderzył równocześnie na wszystkie trzy wymienione co dopiero miejscowości. Wysłał oddział kozaków dla zburzenia koleji pod Jeni-Sagrą, innemu małemu oddziałowi jazdy kazał zająć Eski-Sagrę i postarać się o dostawienie potrzebnego materiału transportowego. Co się tyczy Kazanłyku, dowiedział się, że miejscowość ta jak i wąwoz Szybka obsadzone są przez silne oddziały tureckie. Przewidując, że oddziały te należą do tej samej armii, z którą się już zetknął pod Osmanbazarem i marszem swym odciał od gros armii, zamiast w kierunku południowym zejść w dolinę, pomaszerował w kierunku zachodnim w górę doliny Tundży do Kazanłyku.

O okrucieństwach rosyjskich w Bułgarii nadchodzą coraz nowe i coraz bardziej przerażające szczegóły:

Times otrzymały z Rasgradu następujące wiadomości pod dniem 17 b. m.: „W obecności tureckich dostojników rządowych mówiłem z 17 muzułmanami z Oplanowy, którą Kozacy napadli 26 czerwca. W tym dniu zamordowali Kozacy w wymienionej miejscowości 35 muzułmanów a oprócz tego ranili ciężkowiele kobiet i dzieci. I tak: pewna mała dwuletnia dziewczynka otrzymała w głowę cięcie pałaszem i postrzał w brzuch; pewna młoda kobieta otrzymała trzy pchnię-

cia piką i jedno cięcie pałaszem; pewna 60-letnia niewiasta dwa cięcia w głowę i jedno pchnięcie w pierś; pięcioletnia dziewczynka trzy pchnięcia; pewna młoda mężatka trzy cięcia w głowę a pewna staruszka trzy cięcia w głowę i jedno pchnięcie w pierś. Nadto ranili Kozacy jeszcze pięć innych kobiet i trzech starców. Sprawozdania *Times*, powiada *Fremdenblatt*, zasługują na wiarę, albowiem sprawozdawcy tego dziennika są ludźmi poważnymi i lubiącymi prawdę, mniej wiarygodne doniesienia podaje londyński *Standard*; to też z pewnym zastrzeżeniem powtarzamy za nim następującą wiadomość. Donosi on, że muzułmani mieszkający we wsi Belina pod Tirnową w chwili wkroczenia wojsk rosyjskich zgromadzili się w meczecie i wysłali deputację do wodza rosyjskiego z prośbą ażeby ich wziął w opiekę. Wódz rosyjski odpowiedział im, że muszą odpokutować za to, co się w roku zeszłym działo w Bułgarii, i kazał natychmiast podpalić meczet; w której płomieniach zginęli wszyscy muzułmanie!“

OSTATNIA POCZTA

Podajemy w dosłownym przekładzie tekst protokołu, spisane go w Szumli 20 lipca o okrucieństwach rosyjskich a podpisanego przez reprezentantów następujących dzienników *Manchester Guardian, Kölnische Zeitung, Standard, Frankfurter Zeitung, Journal des Debats, Morning Post, Republique Francaise, Pesther Lloyd, Wiener Tageblatt, Illustrated London News, Neue freie Presse, Times, Morning Advertiser, New-York Herald, Scotsman, Graphic, Wiener Vorstadtzeitung, Daily Telegraph* i *Manchester Examiner*: „My niżej podpisani reprezentanci dzienników zagranicznych, zgromadzeni w Szumli, uważamy za swój obowiązek zrealizować i stwierdzić naszymi podpisami sprawozdania, wysłane przez nas do dzienników, o okrucieństwach popełnionych w Bułgarii na bezbronnej ludności muzułmańskiej. Oświadczamy, że na własne oczy widzieliśmy i rozmawialiśmy osobście w Rasgradzie i w Szumli z dziećmi, kobietami i starcami, którzy mieli rany od pik i szabel, nie mówiąc już o ranach zadanych bronią palną, które mogły być następstwem przypadku w prawdziwej walce. Ludzie ci opowiadają straszne rzeczy o tem, w jaki sposób Kozacy a w niektórych przypadkach także Bułgarzy obchodzili się z uciekającymi muzułmanami. Według tych opowiadań cała ludność muzułmańska w kilku miejscowościach została wymordowana bądź to na drogach bądź we wsiach, oddanych na łup i spłądrowanych. Codziennie przybywają nowi ranni. Stwierdzamy, że większa część ofiar składa się z kobiet i dzieci, i że rany ich pochodzą od pik kozackich.“

Abduł Kerim basza i Redif basza przybyli do Konstantynopola i mają być wysłani na wygnanie do Brusy.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 24 lipca. *Wiener Ztg.* donosi: Cesarz nadał Następcy tronu Rudolfowi wielki krzyż orderu św. Szczepana i rozwiązał najwyższym pismem odręcznym z dnia 24 lipca dotychczasowy dwór Cesarzewicza. Guwerner Cesarzewicza fmp. Latour został na własną prośbę przesiesiony w stan spoczynku odręcznym pismem, w którym Cesarz wyraził mu swoją najserdeczniejszą wdzięczność i niezmiennie przywiązanie i sympatyę Cesarzewicza. Fmp. Latour otrzymał wielki krzyż orderu Leopolda. Hr. Bombelles otrzymał godność tajnego radcy i został mianowany ochmistrem dworu Cesarzewicza. Majorowie Bakałowich i Eschenbacher mianowani adjutantami Cesarzewicza. Dotychczasowy pierwszy koniuszy pułkownik ks. Windischgrätz mianowany pierwszym podkomorzym, a pułkownik hr. Palfy-Erdödy pierwszym koniuszym Cesarzewicza.

Wiedeń, 24 lipca. Do *Pol. Cor.* telegrafują z Cetynii: Czarnogórcy wzięli szturmem dn. 22 lipca oszańcowane wzgórze Trebesz. Pozycja ta panuje nad twierdzą i miastem Nikszic. Fort Goryarnopolski kapitulował po krótkiej kanonadzie. Wzięto do niewoli 53 nizamów. Dnia 23 lipca

wzięto także drugi fort Rahowacz pod Nikszicem.

Petersburg, 24 lipca. Biuletyn urzędowy. Dnia 20 lipca zjawił się Turcy pozycje generała Alechazowa z lewej strony parowcami a równocześnie rozpoczęli ogień z Oczemczir i wysunęli swoją piechotę. Powitani ogniem rosyjskiej piechoty i artylerji Turcy szybko się cofnęli i odplynęli ze statkami, z których jeden został uszkodzony. Straty rosyjskie są całkiem nieznaczące, dzięki dobrym fortyfikacyom pozycji.

Okręty tureckie z Batum wysadziły wojsko na ląd pod Oczemczir i zabierają z tamąd rodziny abchaskie.

40 batalionów Mukhtarabasy zajmuje obwarowane pozycje na północnej stronie góry Adaloka, między Wisinkew i Kerchata.

Wiadomości z Tereku są znówu więcej niepokojące. Ludność strzelała na milicję rosyjską. Okazała się potrzeba sprowadzenia kolumny dagestańskiej na wzgórze Ruia celem zasilenia wojsk w Tereku.

Konstantynopol, 24 lipca. Mehemet Ali basza donosi, że w sobotę stoczono potyczkę pod Yaila, między Szumlą a Osmanbazarem. Rosyjanie w sile czterech batalionów piechoty i jednego pułku kawalerji zostali odparci. Odparto także Rosyan pod Kadikiöi.

Konstantynopol, 24 lipca. Rosyjanie opanowali wąwóz Szybka aż do Kazanliku zajęli także Kalofer, Karłowo w pobliżu Kazanliku i stoją ciągle w Eski-Sagra. Sulejan basza i Reuf basza organizują obronę.

Rosyjanie posuwający się na Sylistryę zostali odparci. Przestrzeń kolei Warna-Rasgrad zostaje jeszcze w ruchu. Mieszkańcy okolic przez Rosyan zajętych uciekają ciągle do Adryanopola i Konstantynopola.

Wiedeń, 25 lipca. (Tel. prywatne.) W prasie utrzymuje się powszechne zdanie, że mimo wczorajszej depechy o zamierzonej missyi Namyka baszy wszelkie pogłoski pokojowe nie mają najmniejszej podstawy.

Presse obawia się, że namiętności dojdą na Wschodzie do szczytu i że rozpocznie się najkrwawsza w dziejach walka rasowa.

Pol. Corr. donosi, że ambasador francuzki w Berlinie Gontaut-Biron który w ciągu ostatnich 18 miesięcy ani razu nie mówił z Bismarckiem, przeniesiony zostanie do Rzymu.

Wiedeń, 25 lipca. *Fremdenblatt* donosi z Konstantynopola: Nie tylko przesmyk Szybka, ale wszystkie bałkańskie znajdują się w posiadaniu Rosyan. Do Filipopolu przewieziono 2000 rannych Turków. Całą nadzieję pokładają tu jeszcze tylko w zwycięstwie armii dunajskiej.

Peszt, 25 lipca. (Tel. prywatne.) Do mitingu, który się tu ma odbyć na rzecz Turcji, czynią się wielkie przygotowania. *Pester Lloyd* twierdzi, że Turcja nie może liczyć na pomoc jakakolwiek ze strony mocarstw europejskich. *Pesti Naplo* rozbierając niebezpieczną sytuację Turcji, podnosi słowa Kossutha, który wyrzekł, że klęska Turcji jest klęską węgierską.

Londyn, 25 lipca. *Times* donoszą, że flota angielska w zatoce Bezyckiej otrzymała rozkaz udać się wkrótce do Gallipolis. Prasa torysowska naciera na rząd, aby wcześniej zajął Gallipolis.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński.

Przyjechali do Lwowa dnia 25 lipca 1877.

Hotel George'a

Pp. K. hr. Wodzicki z Olejowa. B. br. Popper z Wiednia. T. Chajęcki z Żurawna. M. Garapich z Cebrowa. T. Horodyski z Krogulca. J. Pieńczykowski z Wybranówki. D. Teletmogae z Bukaresztu. O. Rick z Leopoldsdorf. E. Maschek z Leopoldsdorf.

Hotel Europejski.

Pp. W. br. Lewartowski z Nowego Sącza. E. Halpern z Brodów. J. L. Kratter z Czerniowiec. E. Pausza z Bukowiny. M. Torosiewicz ze Stanisławowa. H. Hartmann ze Stanisławowa.

Hotel Angielski.

Pp. W. hr. Koziebrodzki z Ludwinowa. M. Postel z Bochni. J. Tyszkowski z Hajwronki. K. Weeber z Banunin. J. Strutyński z Kozówki. J. Czudowski z Werchotki. T. Byk z Jass.

Hotel Warszawski.

Pp. J. Jordan z Biatytcz. L. Kruszyński

z Popówki. T. Czerney z Rossyi. S. Zaruski z Oleska.

Hotel Langa.

Pp. H. Köthe z Barszczowiec. J. Teodorowicz z Sniatyna. J. Weintraub ze Stanisławowa. J. Russ z Czerniowiec. W. Servatius z Westphalen. A. Handelsmann z Tarnowa. F. Jolles z Wiednia. H. Geldzahler z Wiednia.

Hotel Kuhna

Pp. G. Blisiewicz z Sambora. L. Pohorecki z Nahoreca.

Odjechali ze Lwowa

Pp. W. hr. Baworski do Ostrowa. T. hr. Dzieduszycki do Zaleszczyk. A. br. Heydel do Romanówki. A. Witzingerode do Kiszniewa. B. Schwarz z Czerniowiec. E. Chyliński do Wiednia. J. Wierzbiński do Brodów. W. Zwoliński do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne

z dnia 25 lipca 1877, godz. 7 rano. Barometr 735.59 mm. Psychrometr suchy 17.0°C. Psychrometr wilgotny 14.4°C. Prężność pary 10.6mm

Wilgoć 74% Zachmurzenie 0. Wiatr S2. Opad 5. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. — Temperatura powietrza + 13.6°R. Barometr opada.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Z Krakowa: o godzinie 5 minut 30 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 25 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 10 min. 35 przed południem (pociąg mieszany). Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 min 33 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 8 min 25 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 43 po południu (pociąg mieszany). Czerniowiec: o godzinie 9 minut 55 wieczor (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 40 rano (pociąg mieszany); o godzinie 2 minut 50 po południu (pociąg mieszany). Z Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 7 min. 58 wieczór (pociąg nr 2); o godz. 8 min. 52 (pociąg nr. 4); Z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzameczu): o go-

dzinie 2 minut 54 rano (pociąg osobowy); o godzinie 3 min. 8 po południu pociąg mieszany);

Odchodzą ze Lwowa.

Do Krakowa: o godzinie 11 min. 3 przed północą (pociąg pospieszny); o godz. 4 min. 40 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 45 po południu (pociąg mieszany). Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 6 min. — rano. (pospieszny); o godzinie 10 min. 37 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 minut 45 w południu (pociąg mieszany). Do Podwołoczysk: (z Podzameca): o godz. 11 minut 4 wieczór (pociąg osobowy); o godzinie 12 minut 11 w południu (pociąg mieszany). Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 25 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min. 25 wieczór (pociąg mieszany); o godzinie 12 min. 30 z południa (pociąg mieszany). Do Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 6 minut 5 rano (pociąg nr. 1); o godz 5 minut 10 wieczór (pociąg nr. 3). Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Lwów, dnia 24 lipca 1877.

Table with columns for 'I. Akcje', '2. Listy zast.', '3. Listy dłużne', '4. Obligi', '5. Losy Miasta Krakowa', '6. Monety'. It lists various financial instruments and their prices in Lwów.

Kurs giełdy wiedeńskiej. dnia 21 lipca 1877.

Table with columns for '1. Dług Państwa', '2. Obligacje', '3. Inne pożyczki publiczne', '4. Akcje'. It lists government bonds, interest rates, and stock prices from Vienna.

Table listing various exchange rates and prices for goods like 'Kola Kar. Ludwika', 'Lwów. Czern. koleje', 'Powsz. austr. zakł. kred. ziem.', 'Galic. zakł. kr. ziem.', 'Galic. bank d. hndl. i prz.', 'Banku narodowego', 'Węg. gal. kol.', 'Inst. kred. dla hand. i prz.', 'Tow. żegl. par. na Dunaju'.

Table listing exchange rates for 'Kurs złota' and 'Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Telegrafowany kurs wiedeński. 24 lipca 1877.' It includes rates for gold, silver, and various currencies.

Dziennik Urzędowy.

L. 14184. (3999 3-3) Obwieszczenie. Podaje się do publicznej wiadomości, że wedle rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerium handlu z dnia 4 lipca b. r. l. 19476 poczynawszy od lipca b. r. między Brindisi i Konstantynopolem tygodniowo raz włoskie parowce kursują, które w połączeniu z parowcami Lloyd'a dwurazowe połączenie w tygodniu z Konstantynopolem utrzymują. Łączność kursów kolejowych z wspomnianymi parowcami jest następująca: Z Wiednia w poniedziałki o godzinie 1szej 30 minut popołudniu przez Cormons, Bolognę i Brindisi, o godzinie 6tej 30 minut wieczór przez Innsbruck, Brindisi a o godzinie 9tej wieczór przez Marburg Francensfeste i Brindisi; tudzież w piątki o godzinie 1szej 30 minut popołudniu przez Triest, o godz. 6tej 30 min. wieczór przez Innsbruck Brindisi; o godz. 9tej wieczór zaś przez Marburg, Francensfeste i Brindisi. Do Konstantynopola przybywają parowce w niedziele i czwartki wieczór z Konstantynopola zaś odchodzą w środy i czwartki a godzinie 5 po południu, a przybywa dotycząca poczta we wtorki i czwartki o 6 godzinie wieczór do Wiednia. Z e. k. krajowej dyrekcji poczt we Lwowie dnia 17 lipca 1877,

3. 14184. Rundmachung. Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß laut hohen Handels Ministerial-Erlasses vom 4. l. Mts. 3. 19476 vom Monate Juli l. 33. angefangen zwischen Brindisi und Konstantinopel wöchentlich einmal italienische Postdampfschiffe verkehren, welche in Gemeinschaft mit den Lloyd Dampfschiffen eine wöchentlich zweimalige Verbindung mit Konstantinopel unterhalten, welche sich mit Berücksichtigung einschlägigen Eisenbahnzüge gestaltet wie folgt: Aus Wien am Montag um 1 Uhr 30 Minuten via Cormons, Bologna und Brindisi, um 6 Uhr 30 Min. Abends via Innsbruck und Brindisi und um 9 Uhr Abends via Marburg Franzensfeste und Brindisi, ferner jeden Freitag um 1 Uhr 30 Min. über Triest, um 6 Uhr 30 Min. Abends via Innsbruck und Brindisi und um 9 Uhr Abends via Marburg, Franzensfeste und Brindisi. Nach Konstantinopel kommen die Postdampfschiffe an jedem Sonn- und Donnerstage an, und gehen von Konstantinopel jeden Mittwoch und Donnerstage um 5 Uhr Nachmittags ab wornach die betreffenden Posten an jedem Dienstage und Donnerstage um 6 Uhr Abends in Wien einlangen. Von der k. k. Postdirection Semberg am 17 Juli 1877.

września 1877 r., każdym razem o godzinie 10 przed południem przymusowa licytacyja sprzedaż realności, pod l. k. 146 w Dzikowie starym położonej, ciała hipotecznego nie stanowiącej, dłużnika Iwana Symka własnej, przez publiczną licytacyję na rzecz Herscha Rissa, pod następującymi warunkami: 1. Cena wywołania wynosi 905 złr. w. a. 2. Wadyum 90 złr. 50 et. w. a. 3. Przy pierwszym i drugim terminie licytacyjnym realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej takowej, zaś przy trzecim terminie także poniżej ceny wywołania za jakąkolwiek bądź cenę najwięcej ofiarującemu sprzedaną będzie. Protokoły zastawniczego opisu i egzekucyjnego oszacowania, tudzież reszta warunków licytacyjnych mogą być w tutejszo-sądowej registraturze przejrzane w godzinach urzędowych. O czem zawiadnia się chęć kupienia mających, strony interesowane i niewiadomych wierzycieli, którym na tej realności możliwe prawo zastawu przysługuje, tych ostatniech z tem dołożeniem, że do ich zastępowania ustanawia się kuratora w osobie c. k. notaryusza p. Praszila, któremu uchwałę licytacyjną doręcza się. C. k. sąd powiatowy Lubaczów dnia 5 maja 1877. (4040 3-3) E d y k t. L. 34579. C. k. sąd krajowy lwowski podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Izaaka Richtera przeciw Markusowi Löwenherz o 3000 złr. a. w. z pn. odbędzie się w tymże sądzie w trzech terminach a to w dniach 2 i 30 sierpnia i 24 września 1877 publiczna sprzedaż sumy 9100 złr. z procentami po 18% i z pn. za hipotekowanej na częściach realności 115% we Lwowie. Cena wywołania nominalna wartość tej sumy. Wadyum 910 złr. a. w. Bliższe szczegóły w aktach. Z e. k. sądu krajowego. Lwów dnia 30 czerwca 1877. (4029 3-3) E d y k t. L. 269. C. k. sąd powiatowy w Bochni wzywa wszystkich tych, którzy jako wierzyciele roszczą sobie prawa do spadku po zmarłym w dniu 19 lipca 1869 w Chełmie

weź z pozostawienia rozporządzenia ostatniej woli s. p. Henryku Smidowiczu byłym proboszczu tamże aby dla wykazania i udowodnienia praw swoich stawili się w sądzie tutejszym na dniu 21 sierpnia 1877, o godz. 10 przed południem, lub przed terminem tym podanie swoje na piśmie wniosli a to tem pewnie, o ile że w razie przeciwnym niemieliby żadnego prawa do spadku powyższego, gdyby tenże przez zapłacenie zgłoszonych wierzytelności wyczerpięty został wyjąwszy o ile im służy prawo zastawu. C. k. sąd powiatowy Bochnia dnia 21 marca 1877. (4030 3-3) E d y k t. L. 12103. C. k. sąd powiatowy w Chrzanowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 121 złr. z pn. od Kaspra Dudka Abrahamowi Buchbaumowi należące się, odbędzie się w dniach 20 sierpnia i 24 września 1877 każdym razem o godz. 10 rano w gmachu sądowym publiczna licytacyja gospodarstwa gruntowego dłużnika Kaspra Dudka własnego pod l. 32 rep. 17 w Luszwicach położonego. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 1040 złr. Wadyum wynosi 104 złr. Na obydwu terminach posiadłość poniżej ceny kupna nie będzie sprzedaną. Resztę warunków licytacyjnych, oraz akta zastawniczego opisanja i oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze. C. k. sąd powiatowy. Chrzanów 30 maja 1877. (4026 3-3) Konkurs. L. 8765. Przy sądzie powiatowym w Dębicy opróżniona została posada woźnego z roczną płacą 250 złr. dodatkiem aktywalnym 25% od płacy umundurowaniem i prawem postąpienia na wyższą płacę etatową. Ubiegający się o tę lub przy innym sądzie powiatowym opróżnić się mogącą posadę woźnego, wniosą podania w myśl rozporządzenia ministerstwa obrony krajowej z 12 lipca 1872 i 98 w czterech tygodniach licząc od dnia 25 lipca 1877 do Prezydium sądu obwodowego w Tarnowie. Sąd krajowy wyższy. Kraków, 11 lipca 1877.

(4086 1-3) E d y k t. L. 21565. C. k. sąd krajowy we Lwowie uwiadamia niniejszem Konstantego czyli Konstancyusza Czarnieckiego, z życia i miejsca pobytu nieznanego, lub jego nieznanego spadkobierców, że Antonina Wojcikiewiczowa i inni wytoczyli pod dniem 22 kwietnia 1877 l. 21565 przeciw niemu pozw o wykreślenie sumy 150 złr. w. a. na rzecz jego w stanie biernym realności pod l. 239 3/4 i 239 lit. a 3/4 ciężającej, na której uchwałę z dnia dzisiejszego termin do rozprawy na 25 czerwca b. r. wyznaczono. Pozew ten doręczamy ustanowionemu równocześnie dla nieobecnego kuratorowi dr. Gajewskiemu z substytucyjną adw. dr. Jamińskiego i wzywamy pozwanego, aby na terminie powyższym albo sam stanął, albo udzielił p. kuratorowi po-

trzebnych środków obrony, gdyż wynikłą z zaniedbania tego dla niego szkodę sam sobie przypisać będzie musiał. Lwów dnia 28 kwietnia 1877. (3857 3-3) E d y k t. L. 10849. C. k. sąd obwodowy Tarnowski podaje do wiadomości, że Antoniego Jordana posiadacza połowy dóbr Luszwic, marnotrawcą uznał, i p. Pawła Zielińskiego kuratorem zamianował. Tarnów dnia 30 czerwca 1877. (3952 3-3) Obwieszczenie. L. 314. C. k. sąd powiatowy w Lubaczowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy wekslowej 236 złr. w. a. z pn. odbędzie się tu w sądzie w trzech terminach, to jest dnia 27 lipca, dnia 31 sierpnia i dnia 28

L. 2057. **E d y k t.** (4057 2—3)

C. k. sąd powiatowy w Kętach podaje do wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi Antoniego Chromika od Jakuba Wójcika, w kwocie 100 zł. w. a. z pn. mu przypadającej, dozwolona została publiczna sprzedaż należącej do dłużnika realności Nk. 113 w Kętach, która nie stanowi ciała tabularnego, i że licytacja ta odbędzie się w tułejszym c. k. sądzie powiatowym dnia 13 sierpnia, 10 września i 8 października 1877, zawsze o godzinie 10 przed południem.

Cenę wywołania stanowi suma 484 zł. w. a.

Protokół zastawniczego opisanja, oszacowania, tudzież warunki licytacyjne przejrzeć można w aktach sądowych.

Dla niewiadomych interesowanych ustanowiono kuratorem adw. dr. Chrzanowskiego z Kęt.

Kęty 20 maja 1877.

(4067 2—3) **E d y k t.**

L. 10320. C. k. Sąd obwodowy w Przemysłu otwiera niniejszym i ogłasza konkurs na wszelki ruchomy gdziekolwiek znajdujący się, i na cały nieruchomy w krajach w których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 r. obowiązuje, znajdujący się majątek Stefana Muszyńskiego, właścianina w Wala-wie i mianuje p. e. k. adjuakta sądu powiatowego Konstantego Starosolskiego komisarzem konkursowym z poleceniem, ażeby opieczętownianie i spisanie masy konkursowej natychmiast przedsięwziął.

Tymczasowym zarządcą masy konkursowej mianuje się p. adwokata dr. Czajkowskiego w Przemysłu, i wszystkich wierzycieli wzywa, ażeby na terminie 1 sierpnia 1877 r. o 10 godzinie rano, z dowodami swych wierzycielskich dla zatwierdzenia tymczasowego zarządcy masy, lub wyboru innego zarządcy masy, tudzież wyboru wydziału wierzycieli w obec komisarza konkursowego się stawili. Dla zgłoszenia wierzycielskich do masy konkursowej wyznacza się termin do 25 sierpnia 1877 r., w którym to terminie wszyscy, którzy do masy konkursowej żądania mają, wierzycielskich swe chociażby się nawet o nie spór już toczył w sądzie tułejszym a to tem pewniej zgłosić mają, iże ich w razie przeciwnym skutki prawne ustawy konkursową zagrożone dosięgną. Na terminie w dniu 20 września 1877 r. winni wierzyciele płynność zgłoszonych poprzednio wierzycielskich oraz porządek, w którym do zaspokojenia przyjść mają, w obec komisarza konkursowego wykazać. Na tymże terminie wolno jest wierzycielom w miejsce dotychczasowego zarządcy masy i wydziału wierzycieli, inne osoby swego zaufania powołać.

Na koniec podaje sąd do wiadomości, że dalsze ogłoszenia w tej sprawie konkursowej nastąpią przez dziennik urzędowy Gazyety Lwowskiej.

Przemysł, 19 lipca 1877.

(3802) **Erkenntnisse.**

Das k. k. Landes- als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 21 Juni 1877, Z. 15862 zu Recht erkannt:

1. Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Spojili se“ in der Zeitschrift „Svobodny ocean“ Nr. 24 vom 16 Juni 1877 begründet den Thatbestand des in § 65 a St. G. bezeichneten Verbrechens der Störung der öffentlichen Ruhe,

2. der Inhalt des Artikels unter der Rubrik „Politické kukatko“ unter der Ueberschrift „Nas Havlicek“ bis „na sliby“ in derselben Nummer derselben Zeitschrift, begründet den Thatbestand des in § 64 St. G. bezeichneten Verbrechens der Beleidigung eines Mitgliedes des kaiserlichen Hauses und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund der §§ 489 und 493 St. P. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das k. k. Landes- als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 21 Juni 1877, Z. 15919, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des in der Rubrik „Journalreue“ auf der 1. Blattseite in der 1. und 2. Spalte abgedruckten Artikels in der Zeitschrift „Politik“ (Abendausgabe) Nr. 167 vom 19 Juni 1877 begründet den Thatbestand des in § 65 a St. G. bezeichneten Verbrechens der Störung der öffentlichen Ruhe und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund der §§ 489 und 493 St. P. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das k. k. Landes- als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 24 Juni 1877, Z. 16163, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Gedichtes mit der Aufschrift „Pan Andrássy“ in der Zeitschrift „Humoristische listy“ Nr. 25 vom 23 Juni 1877 begründet den Thatbestand des in dem § 300 St. G. bezeichneten Vergehens gegen die öffent-

lichen Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund der §§ 489 und 493 St. P. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das k. k. Kreis- als Preßgericht in Görz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Beschlusse vom 10 Juni 1877, Z. 2625 218, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Democrazia e ignoranza“ in der Zeitschrift „Il Goriziano“ Nr. 130 vom 7 Juni 1877 begründet das Verbrechen nach § 65 a und das Vergehen nach § 303 St. G. und der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Italia“ beginnend mit den Worten „Lunedì a mezzogiorno“ und endend mit den Worten „La cerimonia riusei solenne e commoventissima“ in derselben Zeitschrift, das Verbrechen nach § 65 a St. G., und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des § 493 St. P. D. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das k. k. Kreis- als Preßgericht zu Görz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 14 Juni 1877, Z. 2677/221, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „La parola di un grande educatore“ in der Zeitschrift „Il Goriziano“ Nr. 134 vom 12 Juni 1877 begründet das Verbrechen der Störung der öffentlichen Ruhe nach § 65 a St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des § 493 St. P. D. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das k. k. Kreis- als Preßgericht in Görz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Beschlusse vom 20 Juni 1877, Z. 2733/2251 zu Recht erkannt:

Der Inhalt des auf der 1. Seite eingeschalteten Artikels mit der Aufschrift „Nove volte na Kranjskem“ in der Zeitschrift „Soca“ Nr. 24 vom 15 Juni 1877 begründet das Verbrechen der Störung der öffentlichen Ruhe nach § 65 a St. G. und der Inhalt des in derselben Zeitschrift abgedruckten Artikels, beginnend mit den Worten „V Trstu, 12 junija 1877“ das Vergehen der Aufwiegelung nach § 300 St. G., und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des § 493 St. P. D. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(3766) **Grundmachung.**

Z. 10124. Auf Grund des bei der am 27 Juni 1877 abgehaltenen Tagung gemachten Vorschlags wird Jakob Friehter aus Sambor zum Masseverwalter in dem Concurse des Samborer Peltwaarenhändlers Herich Selinger ernannt und Salamou Kohn zu dessen Vertreter aufgestellt.

K. k. Kreisgericht.
Sambor den 30 Juni 1877.

(3803) **Erkenntnisse.**

Das k. k. Landes- als Preßgericht in Graz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 23 Juni 1877, Z. 9355, zu Recht erkannt:

Der Inhalt der zweiten Lieferung der Druckschrift „Der Volksbote“, Jahrbuch zur Unterhaltung und Aufklärung, herausgegeben von Franz Schlegl, Graz 1877, im Selbstverlage des Herausgebers, Buchdruckerei „Gutenberg“, begründet in dem Auftrage mit der Ueberschrift „Die Proclamation der Menschenrechte“ den Thatbestand des Verbrechens der Störung der öffentlichen Ruhe nach § 65 lit. a St. G. Unter Einem wird die vorgenommene Beschlagnahme dieser Druckschrift wegen des Inhaltes dieses Artikels und des Abdruckes der Gedichte „Opfern“, „Der Delinquent“, „Zeugen der Zeit“, „Verzage nicht“, „Vorwärts“, „An die Socialisten“ und „Tod dem Kezer“ aus der Druckschrift „Feierstunden“ für das arbeitende Volk, gesammelt von Franz Schlegl, Graz 1877, ungeachtet des durch das dg. Erkenntnis vom 24 Dezember 1876, Z. 18709 ausgesprochenen und gehörig kundgemachten Verbotes dieser Druckschrift bestätigt und auf Grund der §§ 489 und 493 St. P. D. die Weiterverbreitung dieser eingangs bezeichneten Druckschrift verboten und die Zerstörung des Satzes angeordnet.

Das k. k. Landes- als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 27 Juni 1877, Z. 16260, zu Recht erkannt:

Der Inhalt in der Rubrik „Social-politische Rundschau“ mit der Aufschrift „Giebt es in Oesterreich einen Nothstand“ in der Zeitschrift „Arbeiterfreund“ Nr. 12 vom 23 Juni 1877, begründet den Thatbestand des in § 302 St. G. bezeichneten Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund der §§ 489 und 493 St. P. D. das objective Verfahren eingeleitet, die Weiterverbreitung dieser Druck-

schrift verboten und die Vernichtung der mit Beschlagnahme belegten Exemplare verordnet.

Das k. k. Kreis- als Preßgericht in Görz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 25 Juni 1877, Z. 1437/234D, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „La voce di Trento“ in der in Verona erscheinenden Zeitschrift „L'Arena“ Nr. 155 vom 11 Juni 1877, begründet das Verbrechen der Störung der öffentlichen Ruhe nach § 65 a St. G. und der Inhalt des Artikels „I nostri confini“ welcher in der Nr. 156 der am 12 Juni 1877 ebenfalls in Verona erscheinenden obigen Zeitschrift eingeschaltet erscheint, das Verbrechen des Hochverrathes nach § 58 e St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des § 493 St. P. D. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(3964) **Erkenntnis.**

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers!
Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 27 der Zeitschrift „Wiener Leben“ vom 8 Juli 1877 enthaltenen Aufsatze mit dem Titel „Aus dem Leben einer Fürstin. Von L. B. Buchbinder“ das Verbrechen nach § 64 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, den 10 Juli 1877.
Weitenhiller m. p. Dr. Sad m. p.

(3984 1—3) **Edikt.**

Z. 8391. Vom k. k. Kreisgerichte in Sambor wird hiemit der Inhaber des in Ver-lust gerathenen Wechfels do dato Zarawno den 25 September 1865 über 1404 fl. am 1 Februar 1867 zahlbar durch Wolf Kessler auf eigene Ordre ausgestellt, und durch Isak und Josef Spatz acceptirt von Wolf Kessler mittelst Indossament do dato Zarawno 11 Dezember 1867 der Fany Kessler und mittelst Giro vom 2ten November 1870 an Beile Spatz girirt aufgefördert, binnen 45 Tagen vom Tage der letzten Einschaltung des Edictes gerechnet diesen Wechsel so gewiß dem Gerichte vorzulegen, widrigens der Wechsel für amortisirt erklärt werden wird.

Sambor den 12 Juni 1877.

(4049 1—3) **Edikt.**

Z. 11220. Vom k. k. Kreisgerichte in Sambor wird der in Folge eines von einer inkompetenten Person eingerichteten Gesuches mit h. g. Beschlusse vom 9 Juli 1877 Z. 10861 über das Vermögen des Nuta Haber, Kaufmann in Kałusz eröffnete Concurse hiemit widerrufen.

Sambor am 19 Juli 1877.

(4077 1—3) **E d y k t.**

L. 13933. C. k. wyższy sąd krajowy podaje do wiadomości, że projekt nowych ksiąg gruntowych według ustawy z 20 marca 1874 nr. 29 Dz. ust. kraj. wygotowany dla następujących posiadłości tabularnych i gminnych od dnia 1 września 1877 za nową księgę gruntową aważanym być ma:

1. Dla majątności tabularnych,
 1. Dorozów wielki w okręgu kulikowskiego e. k. sądu powiatowego.
 2. Jakimów w okręgu busceckiego e. k. sądu powiatowego.
 3. Dubie część Matlachowskich,
 4. Dubie część Ostrów Drdackich,
 5. Dubie część Borkowskich w okręgu oleskiego e. k. sądu powiatowego,
 6. Rakowice w okręgu wiśniowczyckiego e. k. sądu powiatowego,
 7. Muchawka w okręgu czortkowskiego e. k. sądu powiatowego,
 8. Litewka w okręgu komarzańskiego e. k. sądu powiatowego,
 9. Daszawa w okręgu stryjskiego e. k. sądu powiatowego położonych.
- II. Dla posiadłości mniejszych w gminach katastralnych,
 1. Dorozów wielki podlegających kulikowskiemu e. k. sądowi powiatowemu,
 2. Jakimów podlegających buscekiemu e. k. sądowi powiatowemu.
 3. Dubie podlegających oleskiemu e. k. sądowi powiatowemu,
 4. Rakowice podlegających wiśniowczyckiemu e. k. sądowi powiatowemu,
 5. Muchawka podlegających czortkowskiemu e. k. sądowi powiatowemu,
 6. Litewka podlegających komarzańskiemu e. k. sądowi powiatowemu,
 7. Daszawa podlegających stryjskiemu e. k. sądowi powiatowemu, jako instancjami realnej.

Sporządzony projekt dotyczących ksiąg przejrzanym być może, a to dla posiadłości tabularnych pod I. l. 1 w tabuli krajowej e. k. sądu krajowego we Lwowie, pod I. 2, 3, 4, 5, w urzędzie hipotecznym e. k. sądu obwodowego w Złoczowie, pod I. 6 i 7 w urzędzie hipotecznym e. k. sądu obwodowego w Tarnopolu a pod I. 8, 9, w urzędzie hipotecznym e. k. sądu obwodowego w Samborze, zaś dla posiadłości pod II. poszczególnionych w biurze dotyczącego e. k. sędziego powiatowego.

Od dnia wyżej wspomnianego wszelkie nowe prawa czy to własności czy zastawu, czy jakiegobądź inne prawa hipoteczne odnoszące się do nieruchomości księgą gruntową objętej, jedynie przez wpisanie do tej księgi nabyte, ograniczone, na innych przeniesione lub uchylone być mogą.

Zarazem wzywa e. k. wyższy sąd krajowy: tych którzy.

1. na podstawie jakiego prawa przed dniem otwarcia tych nowych ksiąg nabytego, domagali się jakiej zmiany wpisów hipotecznych, odnoszących się do stosunków własności lub posiadania, a to bez różnicy, czyby ta zmiana przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostoowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenia ciał hipotecznych, lub w jakiegobądź inny sposób nastąpić miała;
2. już przed dniem otwarcia tych nowych ksiąg hipotecznych nabyli do jakiej nieruchomości wpisanej w te księgi lub do jej części jakie prawo zastawu, służebności lub w ogóle jakie inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile te prawa jako do dawnego stanu biernego należące wpisane być mają, a już przy założeniu nowej księgi gruntowej także wpisane nie zostały, ażeby z temi prawami zgłosili się, a to co do majątności tabularnych wyżej wymienionych pod I. l. 1, do e. k. sądu krajowego we Lwowie, pod I. 2, 3, 4, 5 do e. k. sądu obwodowego w Złoczowie, pod I. 6, 7 do e. k. sądu obwodowego w Tarnopolu, pod I. 8, 9 do e. k. sądu obwodowego w Samborze, zaś co do posiadłości wyżej pod II. poszczególnionych, do dotyczących e. k. sądów powiatowych najdalej do dnia 1 września 1878, gdyż w przeciwnym razie utracą prawo do poszukiwania zgłoszeń się mającej pretensyi przeciw osobom, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Od obowiązku zgłoszenia się w tym terminie z pomienionymi prawami lub roszczeniami nie uwalnia okoliczność, iż zgłosić się mające prawo było już zapisane w dawniejszej księdze hipotecznej, w miejsce której nowa księga wstępuje, lub że było wiadome, z jakiej rezolucyj sądowej lub jest przedmiotem dochodzenia w skutek podania przed sąd wniesionego.

Termin powyższy nie może być ani przedłużonym, ani też w razie zaniedbania go, do pierwotnego stanu przywróconym.

Lwów dnia 3 lipca 1877.

(4037 1—3) **E d y k t.**

L. 38615. Ces. kr. sąd krajowy we Lwowie otwiera niniejszym konkurs na wszelki ruchomy, jakoteż na wszelkie nieruchomości, a w krajach, w których obowiązuje ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 Nr. 1 D. p. p. położony majątek protokołowanej firmy handlowej Th. & H. Scheer handel żelazny we Lwowie tudzież Theodor Scheer i Hugo Scheer.

Kierownictwo tego konkursu porucza się panu e. k. radcy sądowemu Teodorowiczowi jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się pana adw. dr. Jamińskiego, wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów, służących do wykazania ich pretensyi, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż, lub ustanowienia innego zawiadowcy masy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 11 września 1877 godzinę 10 przed południem.

Ktokolwiek chce wystąpić z jaką bądź pretensją do wspólnej masy rozbiorowej, ma taką zgłosić w tym sądzie krajowym, wedle przepisu ustawy konkursowej pod rygorem zagrożonych także szkodliwych skutków prawnych przed upływem 30 września 1877 i podać ją na terminie na dzień 16 października 1877 godzinę 10 przed południem, wyznaczonym do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa, chociażby nawet o nią spór już był wytoczony.

Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swymi pretensjami przysłuza prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcy onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby, posiadające ich zaufanie.

Na terminie, wyznaczonym do wykazania płynności zgłoszonych wierzycielskich, ma być usiłowane przeprowadzenie do skutku umowy w myśl §. 68 ust. konkursowej.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczane będą w Gazecie Lwowskiej.

Z e. k. Sądu krajowego.

Lwów, dnia 20 lipca 1877.

(3809 1—3) **E d y k t.**

L. 27593. C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że e. k. uprzywilejowany gal. akcyjny bank hipoteczny we Lwowie przeciw Karolowi Freund pod dniami 23 maja 1877 l. 27593 o wydanie nakazu zapłaty dwóch rat pożyczkowych po 391 złr. w. a. z pn. i resztującego kapitału w kwocie 8302 złr. 70 ct. w. a. z pn. z pierwotnej pożyczki 8500 złr. w. a. z pn.

w stanie biernym realności we Lwowie l. 567⁴/₄ intabulowanej, i o zanotowanie wytoczonego sporu prosił, w skutek czego uchwałą z dnia dzisiejszego nakaz zapłaty wydany został.

Ponieważ miejsce pobytu Karola Freunda jest niewiadomem, a zatem c. k. sąd krajowy do zastępowania i na tegoż koszt i szkodę tutejszego adw. dr. Bobownika z substytucją adw. dr. Popławskiego kuratorem mianował, i temuż nakaz zapłaty doręczyć nakazał.

Niniejszym więc edyktem wzywa się pozwanego aby w należytych czasie osobiście stanął, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniedbania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Lwów dnia 9 czerwca 1877.

(3854 1—3) **E d y k t.**

L. 611. C. k. sąd obwodowy w Przemyślu oznajmia, że s. p. Władysław hr. Rozwadowski na dniu 30 września 1876 w Oberdöbling zmarł z pozostawieniem ostatniej woli rozporządzenia z dniem 23 sierpnia 1876.

Gdy do spadku s. p. Władysława hr. Rozwadowskiego powołane pp. Wanda hr. Horoch i Jadwiga hr. Rozwadowska nie oświadczyły się mimo wezwania, sądowi zaś inne osoby którymby do rzezonego spadku

prawa dziedziczenia przysłużyła nie są znane przeto też wzywa się wszystkich tych, którzy by sobie z jakiegokolwiek bądź powodu prawa do tegoż spadku rościli, aby w przeciągu jednego roku od dnia dzisiejszego licząc, swe prawa spadkowe wnieśli i swe prawo dziedziczenia wykazali, w przeciwnym bowiem razie spadek powyższy, dla którego równocześnie kurator w osobie adw. dra Łobaczewskiego w Przemyślu ustanowionym został, oświadczającym się i prawo dziedziczenia wykazującym przyznany będzie, nie przyjęta zaś część spadku a ewentualnie cały spadek wysokiemu skarbowi państwa na własność przypadnie.

Przemyśl 27 czerwca 1877.

(3784 1—3) **E d y k t.**

L. 1681. C. k. sąd powiatowy w Busku podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż celem zaspokojenia wywalczonej przez dyrekcję c. k. uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego lwowskiego, sumy 346 zł. 96 ct. w. a. wraz z odsetkami po 12% od 15 lutego 1872, tudzież dalszemi 3% odsetkami od kwoty w należytych czasie nieuiszczonej, kosztami sądowymi w ilości 8 zł. 32 ct. i obecnymi kosztami egzekucyjnymi w ilości 4 zł. 26 ct. w. a. przymusowa sprzedaż realności pod l. kons. 31/20, 66 w Dziedziłowie położonej, Mikołajowi Guła własnej, ciała tabularnego niestanowiącej, ze wszystkimi do tej realności należącymi, w protokole

zastawniczego opisanego z dnia 5 czerwca 1869 opisanymi gruntami i innymi przynależnościami, w trzech terminach a to na dniu 12 września, 12 października i 12 listopada 1877, każdym razem o godzinie 10 przed połudn., w tutejszym sądzie pod następującymi warunkami odbędzie się.

I. Za cenę wywołania stanowi się wartość szacunkową tej realności w kwocie 800 zł. w. a., za którą cenę lub wyżej tejże realności ta na pierwszym i drugim terminie, zaś, na trzecim także i niżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

II. Chęć kupienia mający winni przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji kwotę 80 zł. waluty austr. jako zakład w gotówce w obligacjach państwa, w listach zastawnych towarzystwa kredytowego, albo też w listach zastawnych c. k. uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego, wraz z kuponami niezapadłymi, a to według kursu w ostatniej Gazecie Lwowskiej ogłoszonego.

III. Nabywca obowiązany będzie po prawomocności aktu licytacyjnego całą cenę kupną, wliczając w nią zakład w kwocie 80 zł. złożyć do depozytu sądowego w przeciągu dni 30, poczem mu dekret własności wydany i nabywca za zgłoszeniem się w fizyczne posiadanie tej realności nabytej, wprowadzony zostanie.

IV. Od dnia wprowadzenia w posiadanie, ma nabywca obowiązek płacenia poda-

tków i poniesienia innych ciężarów z posiadania nabytej realności połączonych, niemniej poniesienia należności przeszłej.

V. Gdyby nabywca któremukolwiek z powyższych warunków zadość nie uczynił, w takim razie rozpisana zostanie na jego koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacja z jednym terminem, na którym realność ta za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.

VI. Akt oszacowania realności sprzedanej mającej, jako też wykaz zaległych podatków przejrzeć można w tusadowej registraturze.

Z c. k. sądu powiatowego.

Busk dnia 14 maja 1877.

(3816 1—3) **E d y k t.**

L. 4531. C. k. sąd powiatowy w Tłumaczu podaje do powszechnej wiadomości, że uchwałą c. k. sądu obwodowego w Stanisławowie z dnia 15 lipca 1876 l. 5724 uznano Panta Dudij z Antonówki marnotrawcą, któremu kuratora w osobie Tymka Łeńczuka ustanawia się.

Tłumacz 29 września 1876.

(3817 1—3) **E d y k t.**

L. 5235. C. k. sąd powiatowy w Tłumaczu podaje do wiadomości, że uchwałą stanisławowskiego c. k. sądu obwodowego z dnia 3 września 1876 l. 8194 Wasyla Osudra z Ostryni marnotrawcą uznano, któremu kuratora w osobie Fedora Tatarczuka nadano.

Tłumacz 9 grudnia 1876.

Doniesienia prywatne.

Już znany z tanioci, rzetelności i dobrych towarów, handel

Kawy Ceylon, piękne, duże, Mocę arabską prawdziwą, i prawdziwą Jawę złotą, niemniej i tańsze gatunki, ręcząc za smak czysty.

Herbaty Chińskie i rossyjskie zjednały sobie już wziętość! Pół kilo zhr. 1.60 ent. — zhr. 2 — zhr. 3 — zhr. 4.

Wina Węgierskie, Austriackie, Styryjskie, Reńskie, Francuskie i deserowe — około 50 gatunków — butelka od 55 ct. do zhr. 6.

Porter angielski. Piwa butelkowe: Schwebachkie, Pilzneńskie i Krasiezyńskie.

Wódki, Rosolisy i Likwory z fabryk: Łańcuckiej, Bilskiej i Tropawskiej i zagranicznych.

(3761 9—?)

Wszelkie artykuły kuchenne, wchodzące w skład handlu korzennego, wyborowe a najtaniej. Wody mineralne z zaręczeniem prawdziwości i świeżości sprzedają w handlu i rozsyłają koleją lub pocztą, jak najstaranniej opakowane.

Zamówienia od zł. 50, posyłam franko do każdej stacji kolei galicyjskich, nie licząc również za opakowanie. Przesyłki pocztą za zaliczką skuteczniam najsumienniejsz odrobinie. — Dziękując za dotychczasowe zaufanie i względy Szanownym P. T. kupującym tak w mieście jak i na prowincyi, polecam się takowym nadal. Z poważaniem **Gustaw Kazimierz Nowicki.**

(3253 13—15)

Ces. król. wyłącznie uprzywil.

Ekstrakt Orzechowy

do farbowania siwych włosów
wynaleziony przez
A. MACZUSKIEGO
fabrykanta perfum
we Wiedniu, Kärntnerstrasse 26,
Ten c. k. wyłącznie uprzywilejowany **Środek do farbowania włosów**, farbuje siwe włosy trwale na czarno, brązowo lub blond, sporządzony z zielonych łupinek orzechowych zdrowiu i włosom najniebezpieczniejszy, farbuje włosy w pięciu minutach pięknie i trwale na czarno i blond, a farba w myciu nie zlezie.

Flakon płynu ekstraktu orzechow. 3 zł.
Słoik pomady orzechowej 2 „
Flakon olejku orzechowego 2 „
Pół flakonu olejku orzechowego 1 „

Prawdziwe do nabycia:
Parfumerie MACZUSKI,
we Wiedniu, Kärntnerstrasse 26.
we Lwowie w handlach K. Strzyżowskiego i Leona Sedlaka; w Krakowie w handlu Wilhelma Fenza; w Tarnopolu u apt. Jarmógliewicza; w Tarnowie w handlu W. Wielogórskiego; w Nowym-Sączu w handlu S. Progulskiego.

Bardzo tanie i zdrowe pomieszkanie

dla panów urzędników jest zaraz do wynajęcia. **2 pokoje, salon, przedpokój, kuchnia i ogródek za 12 zł. miesięcznie.** Także małe mieszkania po 4 zł. na Łyczakowie za kaplicą na lewo 2ga uliczka, (Uboez Nr. 4.) w realności p. Boguckiego.

Bliższe szczegóły udziela zarządca od 4 popołudni. (4085 1—3)

ZAKŁAD HYDRIATYCZNY

FRANCISZKA MEDWEJA

w Zawalowie

przyjmuje Pacjentów za porozumieniem się listownem, i wysyła do stacji Halicz na zamówienia swoje konie.

(3822 3—3)

Prawdziwy

Naxos Szmirgel

do polerowania, w różnych grubościach; płótno szmirglowe, papier szmirglowy i szklany, poleca po najumiarkowańszej cenie **O. T. WINCKLER, we Lwowie.**

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

Akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

6% LISTY HYPOTECZNE,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyi małżeńskich wojskowych, na kaucye i wadya, — są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizyi. (3646 7—?)

„KAZNODZIEJA POLSKI“

dwutygodnik poświęcony sprawom kościelnym

wychodzi na przemian z „Piastem“ co dwa tygodnie i zawiera:

1. Homilie na niedziele i święta całego roku;
2. Homilie św. Jana Złotoustego, wierny przekład z oryginału greckiego, przez J. K. profesora filologii i byłego teologa;
3. Szkice kazań na bieżące niedziele, począwszy od X. niedzieli po świętkach;
4. Wiadomości kościelne i dycezyjalne, czyli tygodniowe doniesienia zmian dyec., dostarczane redakcyi przez 4 Przew. Konsystorze ob. łac. w Galicyi.

Prenumerata: roczna 3 złr., półroczna 1 złr. 50 ct. w. a.

Zwraca się szczególną uwagę Przewielebnego Duchowieństwa na nieocenione homilie św. Jana Chryzostoma, które stanowią będą po ukończeniu **osobne dzieło.**

Wydawca i redaktor odpowiedzialny „KAZNODZIEJI POLSKIEGO“

X. Stanisław Stojalowski,
Lwów, ulica Piekarska l. 7.

Pielgrzymka włościan do Rzymu

opisana przez X. Stanisława Stojalowskiego, cena 35 ct.

Pamiętka pielgrzymki polskiej do Rzymu,

jest to przemowa Ojca św. do Polaków wydrukowana na półarkuszu, ozdobnym pięknymi rycinami, do oprawienia za ramki. — Cena 25 ct.

W redakcyi „Piasta“ i „Wieńca“ — Lwów, ulica Piekarska l. 7

Środek przeciw pluskwom.

Mój niezawodny i najlepiej skutkujący (1925 12—?)

Proszek na Owady

tudzież patentowany, wolny od trucizny

ANTIPUTRIN

wytopia nietylko pluskwy i inne tego rodzaju owady, ale też pchły, mrówki i muchy i niszczy zupełnie tychże poczwariki.

Czy chcecie spokojnie sypiać?

natenczas posypcie pościel, pokoje i kuchnie moim proszkiem na owady.

W eleganckich puszkach blaszanych zaopatrzonych moją marką ochronną po 30 ct., 80 ct. i 1 zł. 50 ct.

Patentowany posypywacz sztuka po 25 ct.

Sikawka na proszek „ „ 50 ct.

Z opakowaniem za kilo 2 zł. 50 ct., nad 2 kilo znacznie taniej.

Zlecenia z prowincyi za kartą korespondencyjną lub za pobraniem pocztowem. Odsprzedającym i kupującym 25 pudefek rabat.

Tylko w prawdziwym gatunku dostać można w składzie głównym: **Jakóba Deutsch jr., Wiedeń, II, Schöllerhof.**

Panów dsprzedających na prowincyi zapraszamy w razie jeśli chcą mieć na składzie bezwzględnie i niezawodnie skutkujący środek przeciw owadom, aby zamówienia swe wcześniej skutecznie zechcieli, bym mógł dotyczące firmy poszczególnie w moich anonsach.